

Effectstudie Wet natuurbescherming

Herziening bestemmingsplan Plassengebied

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Projectadviseur

Ruth van den Herik MSc

ruth@habitus.nl

0172-204060

Rapportage

Ruth van den Herik MSc

Documentcode

BODE2023-2-QS1-V1

In opdracht van

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Contactpersoon opdrachtgever

dhr. Levi Fortuin

Opleverdatum

12 oktober 2023

Kwaliteitscontrole

Nick Kroese BSc

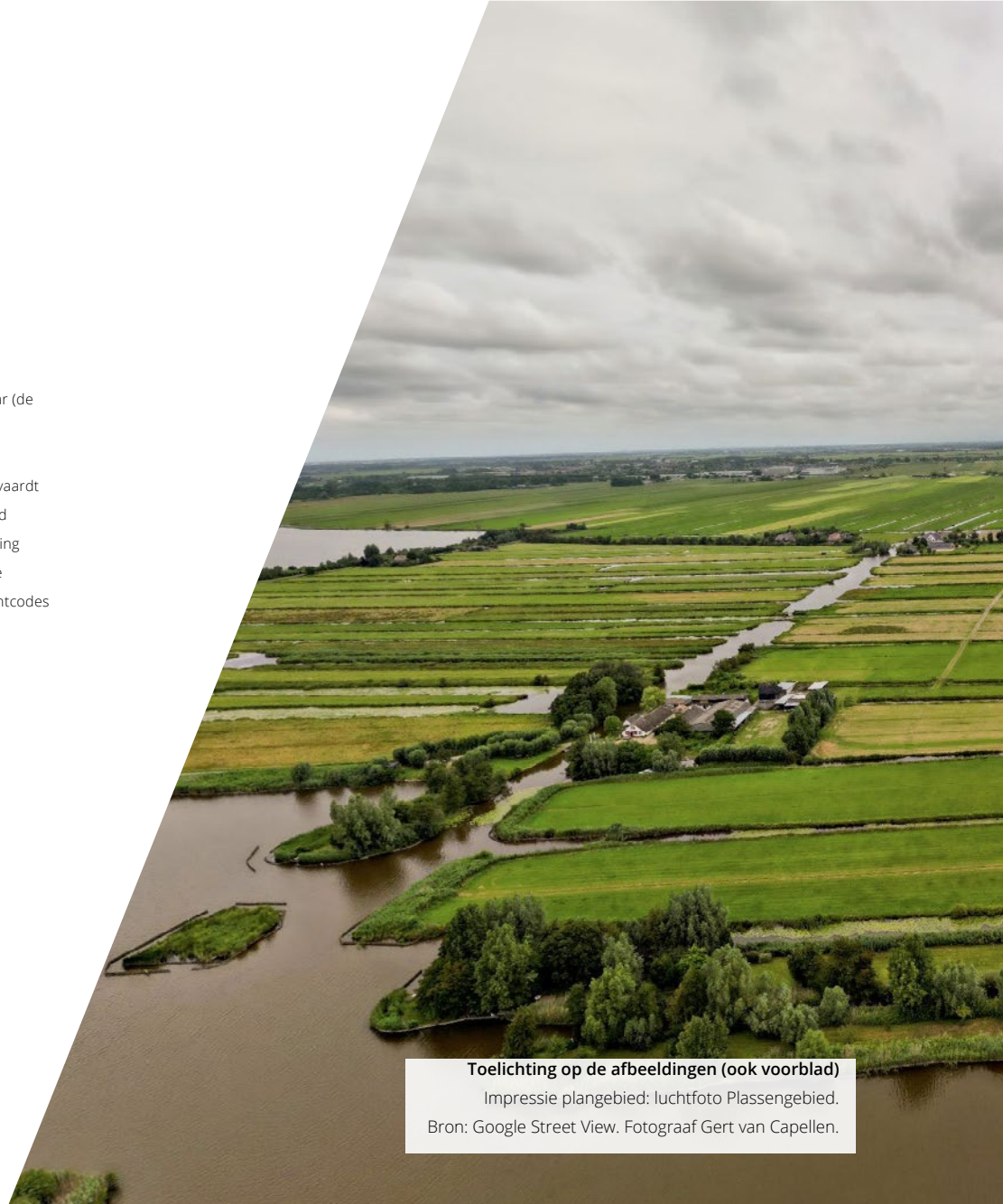
Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden zijn [hier](#) in te zien. Onze privacyverklaring is [hier](#) te vinden. Een verklaring van onze documentcodes is te vinden op [onze website](#).

Adres: Tolnasingel 3 / 2411 PV / Bodegraven

Kvk-nummer: 78391385 / Btw-nummer: NL861372669B01

www.habitus.nl

Toelichting op de afbeeldingen (ook voorblad)

Impressie plangebied: luchtfoto Plassengebied.

Bron: Google Street View. Fotograaf Gert van Capellen.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: Bosmankade, kijkrichting noord. Bron: Google Street View.

INHOUDSOPGAVE

Klik op de titel van een hoofdstuk om direct naar het betreffende hoofdstuk te gaan.

SAMENVATTING	4
1. INLEIDING & ONDERZOEK	5
2. PLANGEBIED & WERKZAAMHEDEN	7
3. RESULTATEN	9
4. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN	17
5. MAATREGELEN	19
BRONVERMELDING	22
BIJLAGEN	23

SAMENVATTING

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting van het rapport gegeven. Voor de volledigheid én om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient het gehele rapport gelezen te worden. Zo geeft hoofdstuk 1 belangrijke informatie over de opzet en afbakening van het onderzoek. In hoofdstuk 2 wordt informatie gegeven over de begrenzing van het plangebied en welke werkzaamheden getoetst zijn. Hoofdstuk 3 geeft nadere informatie over de aanwezigheid van soorten en gebieden. In hoofdstuk 4 wordt de conclusie toegelicht en worden de benodigde nader onderzoeken toegelicht. In hoofdstuk 5 staan de benodigde maatregelen beschreven. Ook de bijlagen zijn onlosmakelijk met de inhoud verbonden, met name Bijlage 4.

Aanleiding

Deze effectstudie is uitgevoerd omdat de opdrachtgever momenteel een herziening opstelt van het [geldende bestemmingsplan 'Plassengebied'](#). Hierin wordt voor de onbebouwde percelen, binnen de bestemmingen zoals benoemd in paragraaf 2.1, een nieuwe bouwmogelijkheid voor kleine bouwwerken (geen gebouwen) opgenomen. Deze bouwwerken worden toegestaan op het land voor dagrecreatie, van maximaal vijf vierkante meter en tot één meter hoog. Voorbeelden van dergelijke bouwwerken zijn een teeltkasje, surfstelling, getimmerde zitbank of picknicktafel. Ook zal maximaal vijftien vierkante meter verharding toegestaan worden. Tot slot wordt het mogelijk om een steiger van maximaal zes vierkante meter te realiseren.

Onderzoeksvraag

In dit rapport wordt een voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de Wet natuurbescherming. De centrale vraag luidt:

Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de soort- of gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal beleid? En welke vervolgstappen dienen genomen te worden voor met de uitvoering gestart kan worden?

Conclusie

Soort(groep)/gebied	Maatregel	Onderzoek	Overig/opmerking
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1
Categorie 5-soorten met een 'zeer ongunstige staat van instandhouding'	x		zie paragraaf 5.1
Vogels met jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1
Vleermuizen	x		zie paragraaf 5.1
Heikikker	x		zie paragraaf 5.1
Rugstreeppad	x		zie paragraaf 5.1
Ringslang	x		zie paragraaf 5.1
Groene glazenmaker	x		zie paragraaf 5.1
Grote vos	x		zie paragraaf 5.1
Iepenpage	x		zie paragraaf 5.1
Noordse woelmuis	x		zie paragraaf 5.1
Waterspitsmuis	x		zie paragraaf 5.1
Otter	x		zie paragraaf 5.1
Natura 2000	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.2
Natuurnetwerk Nederland	x	(x)	zie paragraaf 4.2 en 5.2

x = maatregel of onderzoek is benodigd, (x) onderzoek is enkel benodigd als niet aan de maatregel voldaan kan worden.

1. INLEIDING & ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

Deze toetsing wordt aangevraagd voor een bestemmingsplanwijziging. Er dient daarom onderzocht te worden of met de voorgenomen (ruimtelijke) ontwikkeling sprake is van overtreding van de geldende natuurwet en -regelgeving.

Indien na het onderzoek geen overtredingen worden verwacht, kan de ontwikkeling vanuit de ecologie zonder beperkingen doorgang vinden. Indien wij vervolgonderzoek adviseren, kan een voorgenomen ontwikkeling doorgaans nog steeds plaatsvinden na het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

1.2 Doel en centrale vraag

Dit rapport dient voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dat een ecologisch onderzoek is verricht.

In dit rapport wordt een voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de Wet natuurbescherming. De centrale vraag luidt:

Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de soort- of gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal beleid? En welke vervolgstappen dienen genomen te worden voor met de uitvoering gestart kan worden?

1.3 Criteria

Op dit onderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen met een hbo of wo opleiding op ecologisch gebied, zoals, (toegepaste) biologie, dierecologie of bos -en natuurbeheer.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Habitus verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek. Ook heeft iedere vaste medewerker de [ethische gedragscode](#) ondertekend en beloofd hiernaar te handelen.
- Het onderzoek voldoet aan onze eigen proces- en kwaliteitseisen. Bekijk deze [hier](#).
- Dit onderzoek is maximaal drie jaar geldig na de opleverdatum (zie colofon) of zo lang dit realistisch is, gezien de ecologie van de betreffende soort(en).
- Voor het opsporen, vangen (met toegestane vangmiddelen) of bemachtigen van beschermde dier- of plantensoorten is een [geldige ontheffing](#) aanwezig.

1.4 Werkwijze

De werkwijze van quickscans is te vinden op onze [website](#). In deze uitgebreide effectstudie (bureau-onderzoek) is geen veldbezoek uitgevoerd.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: natuurreserveaat Schuurwerf.

Bron: Google Street View.

Kader Omgevingswet (Ow)

Naar verwachting zal in de nabije toekomst de Omgevingswet (Ow) met de huidige Wet natuurbescherming verweven worden (Rijksoverheid, 2020). De datum van invoering is nu vastgesteld op 1 januari 2024. Meer informatie over hoe dit voor flora- en fauna-activiteiten geregeld wordt, is [hier te vinden](#).

Het bevoegd gezag is in de regel de provincie. Provincies regelen in de omgevingsverordening of en welke vrijstellingen van de omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit gelden. Dit zal in het aanvullingsbesluit Natuur worden geregeld.

De bescherming van flora en fauna kan onder de Ow gaan veranderen. Daarom is een update van deze quickscan benodigd als de Ow van kracht is. Het is mogelijk dat het advies voor vervolgstappen wijzigt.

1.5 Reikwijdte

Onderstaand is beschreven aan welke wetten, artikelen en aan welk beleid de voorgenomen ontwikkeling wordt getoetst in dit rapport.

1.5.1 Soortbescherming

Er wordt getoetst aan de volgende artikelen uit de Wet natuurbescherming:

- 3.1 Vogelrichtlijn ([soorten](#) en [nesten](#))
- 3.5 [Habitatrichtlijn\(soorten\)](#)
- 3.10 [Andere soorten](#)
- 1.11 [Zorgplicht](#)

[Vrijgestelde soorten](#) worden niet beoordeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen, want door de vrijstelling is er geen kans op het overtreden van de Wet natuurbescherming. Bij (eenmalige) activiteiten vindt wel een effect beoordeling plaats, omdat de vrijstelling dan niet geldt. Indien van toepassing worden wel altijd maatregelen voorgesteld om rekening te houden met de vrijgestelde soorten.

1.5.2 Gebiedsbescherming

Voor gebiedsbescherming wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de Wet natuurbescherming:

- Natura 2000-gebieden (Wnb artikel 2.7, dit wordt vanaf 2024 de Omgevingswet met de artikelen 2.4 en 4.1), met uitzondering van stikstofdepositie en aeriuscalculatie.
- Bijzondere nationale gebieden. In de Omgevingswet die naar verwachting in gaat op 1 januari 2024 betreft dit: artikel 7.8 lid 2 Bkl.

1.5.3 Provinciaal beleid

Daarnaast wordt getoetst aan provinciaal beschermde gebieden, beschermd via de Wet Ruimtelijke Ordening. Het betreft gebieden die in de Verordening Ruimte zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aan overige beleidsgebieden wordt in principe niet getoetst, tenzij dit specifiek overeengekomen is.

1.5.4 Toetsing

Indien uit de toetsing naar voren komt dat er mogelijk sprake is van een overtreding, dan zijn vervolgstappen benodigd. In dit rapport nemen we maatregelen op om overtreding te voorkomen, die opgenomen kunnen worden in het bestemmingsplan. Indien nader onderzoek noodzakelijk, zullen we hiervoor een advies uitbrengen. Bij nader onderzoek valt te denken aan een soortgericht onderzoek (soortbescherming), een NNN-toetsing of Voortoets Natura 2000 (gebiedsbescherming). Deze nadere onderzoeken zijn een vervolg op deze effectstudie. Zie [onze website](#) voor een processchema.

1.6 Potentiebepalng

De effectstudie is een potentiebepaling. Omdat de omgeving ook beïnvloed kan worden door de voorgenomen ontwikkeling, wordt deze ook meegenomen in de beoordeling tot zo ver de invloedssfeer van het project reikt.

2. PLANGEBIED & WERKZAAMHEDEN

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt binnen het plangebied bij Reeuwijk en is gelegen in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een aantal onbebouwde percelen met de volgende bestemmingen:

- Natuur – Extensieve Recreatie;
- Natuur – Intensieve Recreatie;
- Recreatie – Natuurwaarden.

De begrenzing van het plangebied is weergegeven in Figuur 1. In de figuur zijn de gehele kadastrale onbebouwde percelen weergegeven. De ontwikkelingen (zie paragraaf 2.2) kunnen plaatsvinden op het land, langs de oever en in het water.

Figuur 1: het plangebied is rood gearceerd en het plangebied is blauw omrand (PDOK, 2023).

Een kaart van het plangebied is weergegeven in [Bijlage 1](#). Het plangebied bestaat met name uit particuliere percelen waar geen woonbebouwing is toegestaan. In de huidige situatie zijn onder andere de volgende elementen aanwezig op de percelen: rietkragen, natuurvriendelijke en beschoeide oevers, gazon, tuinen, bomen, struweel, een schuilhut/berging en/of een bergkist voor bijvoorbeeld tuingereedschap.

Het plangebied bestaat uit dertien plassen, polders, bebouwingslinten en waterstaatkundige elementen (zoals eilanden en vaarsloten). Er is sprake van recreatie in de vorm van onder andere surfen, zeilen en (gemotoriseerd) varen. Ten westen van het plangebied ligt het stedelijk gebied van Reeuwijk en Gouda en de bijbehorende recreatiegebieden Reeuwijkse Hout en Goudse Hout. Ten noorden begrenst de polder Reeuwijk (Abessinië) het gebied. Aan de oost- en zuidzijde gaat het plangebied over in het veenweidegebied rond Driebruggen en de zone langs de Hollandsche IJssel.

2.2 Voorgestelde wijzigingen bestemmingsplan

De opdrachtgever stelt momenteel een herziening van het geldende [bestemmingsplan 'Plangebied'](#) op. Hierin wordt voor de onbebouwde percelen, binnen de bestemmingen zoals benoemd in paragraaf 2.1, de volgende wijzigingen opgenomen:

1. Een nieuwe bouwmogelijkheid voor kleine bouwwerken (geen gebouwen). Deze bouwwerken worden toegestaan op het land voor dagrecreatie, van maximaal vijf vierkante meter en tot één meter hoog. Voorbeelden van dergelijke bouwwerken zijn een teeltkasje, surfstelling, getimmerde zitbank of picknicktafel;
2. Maximaal vijftien vierkante meter verharding wordt toegestaan;
3. Het wordt mogelijk om een steiger of vlonder te realiseren. De steigers kunnen gebruikt worden voor recreatie (om bijvoorbeeld te vissen) of om boten langdurig aan te leggen. Op de onbebouwde percelen waarop een bergkist of berging/schuilhut is toegestaan wordt tevens een steiger van 3 m² of 6 m² toegestaan, afhankelijk van het oppervlak van het perceel. De steigers en vlonders mogen een bouwhoogte hebben van maximaal 20 centimeter boven het maaiveld. Ook worden de steigers bij voorkeur haaks op de oeverlijn gebouwd en maximaal 5 meter uit de oeverlijn steken. Indien de steiger parallel aan de oeverlijn wordt gebouwd, dan mag deze maximaal 2 meter lang zijn.

Meer informatie over de voorgestelde wijzigingen kan gevonden worden in het concept bestemmingsplan (Rho adviseurs, 11 augustus 2023, 2e herziening Plassengebied: ontwerp bestemmingsplan). De volgende artikelen zijn daarbij met name relevant: artikel 8.3.1 onder I, artikel 9.3.1 onder I en 11.31.1 onder I (onbebouwde percelen).

De door de opdrachtgever aangeleverde informatie is te vinden in [Bijlage 2](#). Op basis van deze informatie is te verwachten dat de storingsfactoren de volgende effecten sorteren op de omgeving:

Tabel 1: storingsfactoren en effecten buiten het plangebied

Verwachte storingsfactor	Effect verwacht buiten het plangebied?
Trilling	Nee
Geluid	Ja
Licht	Nee
Aanwezigheid mens & materieel	Ja
Water onttrekken	Nee

De kleinschalige bouwwerken en de verharding worden op het land aangelegd. Wel kan er bij deze werkzaamheden in de oever gewerkt worden. Voor het realiseren van de steigers wordt er in de oever én in het water gewerkt. Er zullen geen grond- of zanddepots ontstaan. De opdrachtgever is voornemens het ontwerp-bestemmingsplan in september of oktober 2023 ter inzage te leggen.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: de Surfplas gezien vanaf de Kooiweg.

Bron: Google Street View.

3. RESULTATEN

3.1 Beschermde gebieden

In Europa is een netwerk van [beschermde gebieden](#) opgezet. Dit zijn de zogenoemde Natura 2000-gebieden. In Nederland zijn daarnaast gebieden aangewezen onder het Natuurnetwerk Nederland. Deze gebieden zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming of provinciale bescherming. In Tabel 2 zijn de afstanden van het plangebied tot de beschermde gebieden benoemd. In Figuur 2 op de volgende pagina, is de ligging van het plangebied weergegeven ten opzichte van de beschermde gebieden en wordt een nadere toelichting gegeven.

Tabel 2: afstanden van het plangebied tot beschermde gebieden

Beschermd gebied	Afstand tot plangebied (in meters)
Natura 2000-gebied*: 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' <i>Dit gebied is niet gevoelig voor stikstofdepositie.</i>	0
Natuurnetwerk Nederland	0

**In paragraaf 3.1.1 is een hyperlink opgenomen naar de effectenindicator (Ministerie van Economische Zaken, 2017). Daar is ook meer informatie opgenomen over niet-broedvogelsoorten.*

Het Natura 2000-gebied ligt ten oosten van de meeste percelen binnen het plangebied. Drie percelen zijn gelegen binnen het Natura 2000-gebied, in de plas Broekvelden. Binnen het plangebied bevinden zich ook meerdere percelen behorend tot Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Algemene opmerking

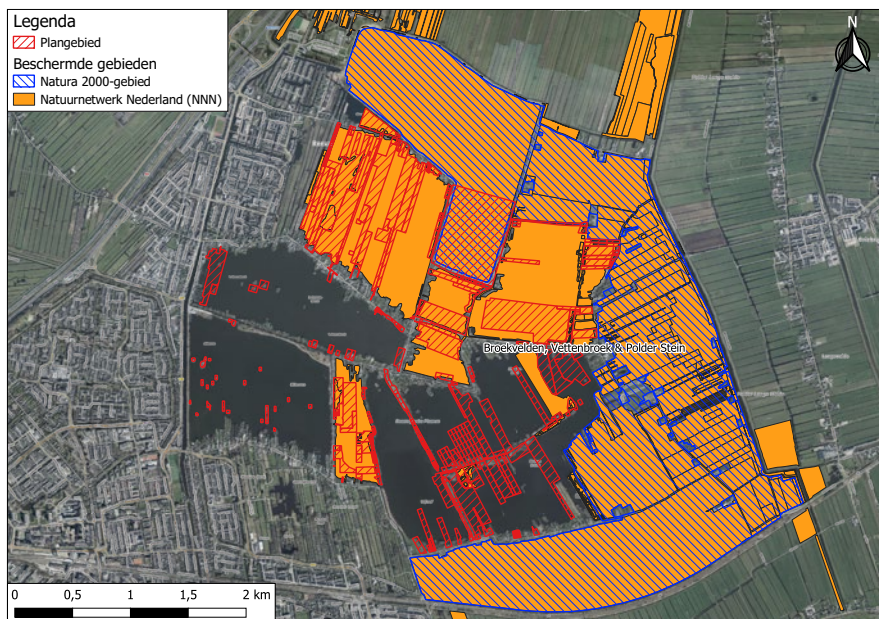
Een grote afstand tussen het plangebied en een beschermd gebied betekent niet dat negatieve effecten per definitie uitgesloten kunnen worden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een negatief effect op een soort die buiten een beschermd gebied verblijft óf van depositie. Ook de onttrekking van grondwater kan effecten veroorzaken op grote afstand.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: zicht vanaf Twaalfmorgen (noordelijke richting).

Bron: Google Street View.

Figuur 2: ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (PDOK, 2023; provincie Zuid-Holland, 2023).

3.1.1 Effecttoetsing Natura 2000-gebieden

Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied zijn mogelijk aan de orde. In de effectenindicator Natura 2000-gebieden (Ministerie van Economische Zaken, 2017) is gekozen voor de activiteiten '[landrecreatie](#)' en '[waterrecreatie](#)', omdat deze activiteiten het best vergelijkbaar zijn met de geplande ontwikkelingen (op het land en in het water). De effectenindicator geeft aan dat mogelijke effecten worden veroorzaakt door verontreiniging; verstoring door licht en verstoring door mechanische effecten. Tijdens de werkzaamheden is geen sprake van deze verontreiniging en verstoring door licht. Er zullen geen niet-natuurlijke stoffen in het ecosysteem terechtkomen. Verder zullen de bouwwerken, verharding en steigers overdag gerealiseerd worden en enkel gebruikt worden voor dagrecreatie. Wel kan er sprake zijn van verstoring door mechanische effecten. Tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie kunnen er meer mensen in de oever aanwezig zijn dan in de huidige situatie het geval

is. De verwachting is dat dit met name van toepassing is voor de percelen die in beheer zijn van een natuurorganisatie. Deze percelen worden mogelijk niet of nauwelijks betreden door mensen in de huidige situatie. Bij het aanleggen van verharding, een steiger of het realiseren van een kleinschalig bouwwerk kunnen de niet-broedvogelsoorten van het Natura 2000-gebied (slobeend, krakeend, kleine zwaan en smient) verstoord worden. De verwachting is dat de verstoring groter is door het plaatsen van steiger in vergelijking met het realiseren van verharding of het plaatsen van een klein bouwwerk. Met name in de winter hebben de werkzaamheden mogelijk een grote impact op de niet-broedvogelsoorten, omdat het dan veel energie kost om op te vliegen bij verstoring. De vogels verzamelen in de winter op de grote open plassen om te overwinteren en rusten, met name plas Broekvelden-Vetterbroek. Voor de percelen die grenzen aan deze plas geldt dat effecten op de instandhoudingsdoelstellingen niet uitgesloten kunnen worden. Voor de andere percelen worden geen effecten verwacht, omdat de niet-broedvogelsoorten niet in die omgeving worden verwacht.

Stikstofdepositie en Natura 2000

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot stikstofuitstoot, wat vervolgens neer kan slaan op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Vanwege de veranderlijke regelgeving met betrekking tot stikstofdepositie en de geldigheid van dit rapport (drie jaar), kan niet bepaald worden of er sprake is van een overtreding ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Om te bepalen of en in welke mate er sprake is van een overtreding met betrekking tot stikstofdepositie, kan een aeriusscalculatie uitgevoerd worden. Vraag een gespecialiseerd bureau naar de op dat moment geldende regelgeving en de eventuele uitvoering van een aeriusscalculatie.

3.1.2 Effecttoetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Negatieve effecten kunnen niet vooraf uitgesloten worden. In provincie Zuid-Holland is er geen sprake van externe werking. Negatieve effecten op het NNN zijn dus enkel relevant op percelen met deze bestemming, zie de oranje vlakken in Figuur 2. Op deze percelen vindt er mogelijk ruimtebeslag plaats op een NNN-gebied. De werkzaamheden zullen daarom mogelijk leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. De verwachting is dat met name bij het realiseren van verharding, effecten mogelijk zijn. Binnen het plangebied zijn de volgende natuurtypen aanwezig: N05.02; N05.03; N06.01; N10.01; N10.02; N12.02; N14.02; N17.05 en N17.06 (zie [Bijlage 6](#)). De kwalificerende soorten van deze natuurtypen behoren tot de soortgroepen broedvogels, planten, dagvlinders, sprinkhanen en/of libellen.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: zicht op 's-Gravenbroekseweg (noordelijke richting),

Bron: Google Street View.

3.2 Beschermde soorten

In overleg met de opdrachtgever is gekozen voor een uitgebreide bureau(effect)studie. Middels het uitvoeren van een uitgebreid bureau-onderzoek, is het mogelijk om alle potenties van beschermde soorten in kaart te brengen binnen het plangebied. Indien nodig wordt op basis van een geplande ingreep een veldbezoek uitgevoerd ([zie Hoofdstuk 5](#)).

Het bureau-onderzoek is uitgevoerd op 31 juli 2023. Het bureau-onderzoek is verricht door een deskundig ecooloog, namelijk Ruth van den Herik MSc. Op [onze website](#) zijn alle cv's opgenomen van onze collega's om deze deskundigheid aantoonbaar te maken

3.2.1 Aanwezige en verwachte soorten

In Tabel 3 op de volgende pagina is te zien welke soorten (mogelijk) in het plangebied voorkomen en welke functies er verwacht worden. Ook is weergegeven welke ecologische risico's dit project met zich meebrengt met betrekking tot de Wet natuurbescherming (Wnb). De soorten genoemd in de tabel worden verwacht op basis van het bureau-onderzoek. Tevens kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten op voorhand niet uitgesloten worden. Een overzicht van de soorten die uit het bureau-onderzoek komen, zijn te zien in [Bijlage 3](#). Soorten die wel uit het bureau-onderzoek komen, maar waar negatieve effecten uitgesloten konden worden, zijn te vinden in [Bijlage 4](#).

Tabel 3: relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie [Bijlage 7](#) voor een kaart met het plangebied en relevante waarnemingen.

Resultaten				Toetsing aan de Wnb	
Te verwachten soort op basis van bureau-onderzoek	a/m/vm	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Werkzaamheid ¹	Kans op overtreding Wnb ²
Vogels zonder jaarrond beschermd nest Inclusief cat. 5-soorten zonder zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming.	m, vm	n	Negatieve effecten op vogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten. In het plangebied kunnen vogels zonder jaarrond beschermd nest tot broeden komen. De volgende biotopen zijn daarvoor geschikt: bomen of bos; extensief beheerd (gras)land; lijnvormig, houtig element of bomenrij; moeras, (natuurvriendelijke) oever; open, in verbinding staand water; ruigte; struweel en afgesloten water. Zolang een nest in gebruik is mag het niet vernietigd worden. Ook verstoring van een nest is niet toegestaan, tenzij dit niet van wezenlijke invloed is op de <u>staat van instandhouding</u> van de betreffende soort. <ul style="list-style-type: none"> De volgende broedvogels worden onder andere in het plangebied verwacht: bergeend, fuut, blauwborst, bonte vliegenvanger, boomkruiper, bosrietzanger, roodborst, scholekster, braamsluiper, brilduiker, rietgors, bruine kiekendief, Cetti's zanger, fitis, grauwe gans, tijtjaf, heggenmus, grote karekiet, spotvogel, kleine karekiet, meerkoet, rietzanger, tuinfluiter, merel en wilde eend. Ook is het te verwachten dat vogels zonder jaarrond beschermd nest zich binnen drie jaar (houdbaarheid quickscan) vestigen in of rond het plangebied. In het plangebied zijn nest-indicerende waarnemingen bekend blauwe reiger, een categorie 5-soort met een 'matig gunstige staat van instandhouding'. Sommige soorten, zoals de houtduif, kunnen vrijwel het gehele jaar broeden in bomen en bosschages en daar dient rekening mee gehouden te worden. Zie paragraaf 5.1.1 voor de te nemen maatregelen. 	Alle	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 en/of Artikel 1.11
Buizerd, sperwer, havik, boomvalk Ransuil	m, vm m, vm	n n, ro	Nesten: binnen het plangebied en de directe omgeving (50 meter) zijn is geschikt nestbiotoop aanwezig voor roofvogels. Bij de werkzaamheden kunnen nesten vernietigd of verstoord worden, waardoor negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden. <ul style="list-style-type: none"> Buizerds broeden in bossen, bosjes en soms ook in solitaire bomen. Nesten welke voor meerdere jaren gebruikt zijn door buizerds zijn omvangrijk. Nieuwe nesten zijn aanzienlijk kleiner. Nesten van buizerds bevinden zich zowel tegen de hoofdstam als in de kruin van bomen. De sperwer broedt meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels in bosjes en op erven. De sperwer bouwt jaarlijks een nieuw nest, vaak in de directe omgeving van oudere nesten zodat clusters ontstaan. De onderlinge nestafstanden zijn soms klein (minder dan 200 meter). De sperwer komt voor in (de omgeving van) het plangebied en heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding. Nesten van havik zijn omvangrijk en bevinden zich overwegend in bossen groter dan tientallen hectares, soms ook in kleine bosjes in (half)open landschap. Het nest bevindt zich doorgaans halverwege tot een derde onder de kruin van de top van de boom, tegen de hoofdstam aan. De boomvalk broedt in allerlei typen bos, het liefst in halfopen bos of aan de bosrand, maar ook in solitaire bomen, in hoogspanningsmasten en op erven. De boomvalk maakt geen eigen nest maar gebruikt oude nesten van zwarte kraai of ekster. De ransuil broedt bij voorkeur in naaldbomen, maar ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en in solitaire bomen. De ransuil maakt veelal gebruik van oude nesten van zwarte kraai of ekster. Roestplaats: ransuilen gebruiken naaldbomen, en andere bomen met veel dekking, om te roesten in de winterperiode. In en direct rond het plangebied zijn naald- of groenblijvende bomen aanwezig die geschikt zijn als roestplaats. Bij de werkzaamheden kunnen roestplaatsen vernietigd of verstoord worden. Negatieve effecten kunnen daarom niet uitgesloten worden. Essentieel foerageergebied: effecten op een essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten. Voor de genoemde soorten is geschikt foerageergebied aanwezig in en rond het plangebied, namelijk open terreinen, agrarisch gebied, wegbermen, bos, tuinen en open water. Er zijn voldoende alternatieven aanwezig.	Alle	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 Vogels met een categorie 4 - jaarrond beschermd nest

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

[Tabel 3 gaat verder op de volgende pagina.](#)

Toelichting:

In deze tabel staan enkel de soorten waarvoor een overtreding verwacht wordt óf een effect niet uitgesloten kan worden. Hier hebben we voor gekozen om de leesbaarheid van het rapport te vergroten. De soorten waarvoor geen effect wordt verwacht, zijn opgenomen in **Bijlage 4**. Daar is een nadere onderbouwing te vinden over waarom een soort of beschermde functie is uitgesloten.

Legenda:

a = beschermde functie aangetroffen
m = beschermde functie **mogelijk** aanwezig
vm = vestiging van deze soort is mogelijk

Verblijfplaatsen

n = nest (vogels)
ro = roestplaats

Tabel 3 (vervolg): relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie [Bijlage 7](#) voor een kaart met het plangebied en relevante waarnemingen.

Resultaten				Toetsing aan de Wnb	
Te verwachten soort op basis van bureau-onderzoek	a/m/vm	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Werkzaamheid ¹	Kans op overtreding Wnb ²
Categorie 5-soort met een zeer ongunstige staat van instandhouding: spreeuw en grauwe vliegenvanger.	m, vm	n	<p>Nesten: negatieve effecten op nestplaatsen van spreeuw en grauwe vliegenvanger kunnen niet worden uitgesloten.</p> <ul style="list-style-type: none"> De spreeuw broedt op vergelijkbare plekken als huismus en gierwaluw: in holten, onder dakpannen achter dakbeschot of in nestkasten. In het plangebied worden nestplaatsen verwacht in holtebomen en nestkasten. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van nestplaatsen. De grauwe vliegenvanger komt voor in open loofbossen en gemengde bossen, bosranden met struwelen, parkachtige gebieden en lommerrijke dorpen en boerenerven. Deze soort maakt nesten in scheuren of grote hopen in bomen, in klimop, maar ook tegen schuttingen. Dit biotoop is aanwezig in het plangebied. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van nestplaatsen. <p>De spreeuw en de grauwe vliegenvanger zijn categorie 5-broedvogels met een zeer ongunstige staat van instandhouding (SVI). Nesten van categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Een zeer slechte staat van instandhouding is een ecologische omstandigheid die jaarrond bescherming van nesten kan rechtvaardigen, tenzij er voldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn. Het aanbod van alternatieven is op dit moment niet bekend, waardoor negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden.</p>	Alle	Artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 Vogels met een categorie 5 - jaarrond beschermd nest
<p>Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis</p> <p>Franjestaart, watervleermuis</p>	<p>m, vm</p> <p>m, vm</p>	<p>z, w, p, k</p> <p>k, z</p>	<p>Verblijfplaatsen: negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten, omdat mogelijk holtebomen gekapt worden bij de werkzaamheden. In deze bomen kunnen boombewonende vleermuizen een verblijfplaats hebben. Hierdoor worden bij de werkzaamheden mogelijke verblijfplaatsen vernietigd. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig, waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten kunnen worden. Franjestaart en watervleermuis verblijven in Nederland in de winter in bunkers, forten en mergelgroeven. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. Effecten op paar- en winterverblijfplaatsen van deze soorten kunnen daarom worden uitgesloten.</p> <p>Effecten op een massawinterverblijf van gewone dwergvleermuis kunnen uitgesloten worden. Deze verblijfplaats kan zich bevinden in omvangrijke, robuuste gebouwen. Het is van belang dat er diepe, spleetvormige ruimten aanwezig zijn met veel potentie voor een grote diversiteit aan microklimaten. Ruimten met een temperatuurgradiënt (spouw, dilatatievoeg, holle vloerelementen en dergelijke) maken een gebouw geschikt. Het is belangrijk dat er veel geschikte invliegopeningen zijn in het gebouw. Dit biotoop is niet aanwezig. De werkzaamheden zullen daarom niet leiden tot de vernietiging van een eventuele massawinterverblijfplaats.</p> <p>Essentiële vliegroute: effecten op een essentiële vliegroute kunnen worden uitgesloten. Er zijn lijnvormige, houtige elementen of bomenrijen en watergangen aanwezig in het plangebied die onderdeel uit kunnen maken van een (essentiële) vliegroute. Alle lijnvormige, houtige elementen blijven behouden en ook wordt er geen verlichting geplaatst die vliegroutes kan beschijnen. In lijn- en vlakvormige elementen van water kan enkel een steiger geplaatst worden. Daarom kunnen negatieve effecten op essentiële vliegroutes uitgesloten worden. Rosse vleermuis is tevens niet strikt afhankelijk van dergelijke structuren, daarom kunnen effecten op een essentiële vliegroute voor deze soort worden uitgesloten.</p> <p>Essentieel foerageergebied: effecten op een essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten. Er is een groot oppervlak aan houtige beplanting en water aanwezig in het plangebied, wat mogelijk een (essentieel) foerageergebied is. Deze elementen zullen bij de werkzaamheden niet aangetast of beïnvloed worden en ook wordt er geen verlichting geplaatst die het foerageergebied kunnen beschijnen. Daarom kunnen negatieve effecten op essentieel foerageergebied uitgesloten worden.</p>	Alle	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 HR-soorten

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

[Tabel 3 gaat verder op de volgende pagina.](#)

Legenda:

a = beschermde functie aangetroffen
m = beschermde functie **mogelijk** aanwezig
vm = vestiging van deze soort is mogelijk

Verblijfplaatsen

n = nest (vogels)
k = kraamverblijfplaats
z = zomerverblijfplaats
p = paarverblijfplaats
w = winterverblijfplaats

Tabel 3 (vervolg): relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie [Bijlage 7](#) voor een kaart met het plangebied en relevante waarnemingen.

Resultaten				Toetsing aan de Wnb	
Te verwachten soort op basis van bureau-onderzoek	a/m/vm	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Werkzaamheid ¹	Kans op overtreding Wnb ²
Heikikker	m, vm	z, w	Er zijn geen geschikte voortplantingsplaatsen aanwezig in de vorm van ondiep, stilstaand, enigszins zuur (pH 4 tot 5,5) voedselarm water met oevervegetatie in het plangebied. De heikikker heeft de voorkeur voor ondiep water (sloten, vennen, poelen) op hoog- en laagveen. De open plassen in het plangebied zijn ongeschikt voor heikikker. Er zijn in het plangebied ook wel geschikte zomerverblijfplaatsen aanwezig waar de heikikker tijdens de actieve fase verblijft, zoals veengebieden. Binnen het plangebied zijn ook geschikte winterverblijfplaatsen aanwezig in de vorm van vorstvrije plekken op het land, zoals (afgetrapte) slootkanten of bosschages in de nabijheid (500 tot 1.200 meter) van zomer- of voortplantingsbiotoop. In de omgeving van het plassengebied, in de polders, is geschikt zomer- en voortplantingsbiotoop aanwezig, maar geschikt winterbiotoop is schaars. Het is dus mogelijk dat heikikkers vanuit de polders trekken naar de geschikte winterverblijven in het plangebied. Bij de werkzaamheden kunnen winterverblijfplaatsen vernietigd worden. Negatieve effecten op heikikker kunnen daarom niet uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 HR-soort
Rugstreepd	m, vm	z, v, w	Negatieve effecten rugstreepd kunnen <u>niet</u> worden uitgesloten. Aanwezigheid is aannemelijk. Er wordt voldaan aan alle onderstaande voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> er is een geschikte combinatie van biotopen aanwezig (zomer-, voortplantings- én winterverblijfplaatsen) in of in de directe omgeving van het plangebied; binnen maximaal 500 meter van zomerverblijfplaats ligt geschikt foerageergebied (onbeschaduwde, laagbegrunde terreinen); er is recente aanwezigheid van rugstreepd aangetoond binnen één kilometer van het plangebied, in de afgelopen drie jaar (bron: Kennisdocument rugstreepd). Vestiging kan ook plaatsvinden, omdat voldaan wordt aan alle onderstaande voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> barrières zijn afwezig tussen de bekende waarnemingen op maximaal 5 kilometer en het plangebied, zoals dubbelbaans wegen en bebouwing; er zijn waarnemingen bekend binnen vijf kilometer van het plangebied in de afgelopen drie jaar; er is een geschikte combinatie van biotopen aanwezig óf deze kan ontstaan tijdens de werkzaamheden. Voortplantingsbiotoop: (tijdelijke) ondiepe wateren, die snel opwarmen, zoals vegetatie-arme poeltjes, karrensporen, recent geschoonde sloten, ondiepe slootjes of ondiepe oeverzones. Terrestrisch biotoop: (teelt)akkers, zandafgravingen, laagblijvend grasland in veenweidegebied. Zomerverblijfplaatsen: kassen, muizen- of konijnenholten, materialen (bijvoorbeeld pallets en tegels). Winterverblijfplaatsen: (vorstvrije) hopen vergraafbaar zand, bosschages/struwelen boven het grondwater.	Alle	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 HR-soort
Ringslang	m, vm	v	Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van ringslang en kunnen voortplantingsplaatsen in broeihopen aanwezig zijn, zoals bladhoppen, composthoppen of mestvaalten. Bij de werkzaamheden kunnen broeihopen vernietigd worden. Negatieve effecten op voortplantingsplaatsen van ringslang kunnen daarom niet uitgesloten worden. In het plangebied is geschikt leefgebied voor de ringslang aanwezig. Bij de werkzaamheden zal dit leefgebied niet verloren gaan. Er is voldoende alternatief leefgebied in de omgeving aanwezig. Negatieve effecten op essentieel leefgebied kunnen daarom uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.10 lid 1a en 1b
Groene glazenmaker	m, vm	v	Er is geschikt biotoop aanwezig, namelijk stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden; plassen en sloten in veenweidegebieden. De eitjes overwinteren in krabbenscheerplanten. De larven leven tussen de bladen van krabbenscheerplanten, meestal in dichte krabbenscheervegetaties. Het uitsluipen gebeurt ook op krabbenscheerplanten. Binnen het plangebied zijn veel waarnemingen bekend van krabbenscheer. Bij het aanleggen van steigers kunnen eitjes en larven op krabbenscheerplanten gedood worden. Tevens heeft schaduw die ontstaat door de steigers een negatief effect op de krabbenscheerplanten. Negatieve effecten op voortplantingsplaatsen van groene glazenmaker kunnen daarom niet uitgesloten worden.	3: steigers	Artikel 3.5 lid 1, 3 en 4 HR-soort

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

Tabel 3 gaat verder op de volgende pagina.

Legenda:

a = beschermde functie aangetroffen
m = beschermde functie **mogelijk** aanwezig
vm = vestiging van deze soort is mogelijk

Verblijfplaatsen

z = zomerverblijfplaats
w = winterverblijfplaats
v = voortplantingsplaats

Tabel 3 (vervolg): relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie [Bijlage 7](#) voor een kaart met het plangebied en relevante waarnemingen.

Resultaten				Toetsing aan de Wnb	
Te verwachten soort op basis van bureau-onderzoek	a/m/vm	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Werkzaamheid ¹	Kans op overtreding Wnb ²
Grote vos	m, vm	v, w	Er is geschikt biotoop aanwezig namelijk: vochtige, open bossen, bosranden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Binnen het plangebied zijn vermoedelijk geschikte voortplantingsplaatsen aanwezig, zoals iep, zoete kers, diverse Prunus-soorten, sommige wilgensoorten, eetappel, populieren, wilde lijsterbes en eenstijlige meidoorn. De eitjes worden afgezet op de bovenste takken van hoge, vrijstaande bomen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren , zoals holle bomen of stapels hout. Dit is naar verwachting ook aanwezig in het plangebied. Bij de werkzaamheden kunnen voortplantingsplaatsen en overwinteringsplekken vernietigd worden. Negatieve effecten kunnen dus niet vooraf uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.10 lid 1a en 1b
Iepenpage	m, vm	v	Er is geschikt biotoop aanwezig namelijk (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De iepenpage plant voort op bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. In het plangebied zijn vermoedelijk geschikte voortplantingsplaatsen aanwezig, zoals diverse soorten iep, zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars. Het eitje wordt meestal afgezet op de eindknoppen en op de overgang van nieuw naar eenjarig hout in de kruin van de boom, minder vaak op een bloemknop of een knopoksel. Het eitje overwintert. Zodra de boom begint te bloeien komt het eitje uit.	Alle	Artikel 3.10 lid 1a en 1b
Noordse woelmuis	m, vm	r	Er is geschikt biotoop aanwezig, namelijk rietland en natte grazige vegetaties. In gebieden zonder andere woelmuizen komt de soort ook voor in drogere biotopen, zoals wegbermen. Bij de werkzaamheden kunnen rust- of verblijfplaatsen vernietigd worden of noordse woelmuizen verstoord worden. Negatieve effecten kunnen niet uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 HR-soort
Waterspitsmuis	m, vm	r	Er is geschikt biotoop aanwezig, namelijk schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Een vegetatie die enkel uit riet bestaat is niet interessant als habitat voor waterspitsmuizen. Er dient variatie in structuur van de vegetatie aanwezig te zijn, wat in te geringe mate voorkomt in rietlanden. Voor muizen geldt namelijk dat hoe meer variatie in vegetatiestructuur aanwezig is, hoe optimaal de habitat is. De soort komt voor bij sloten en plassen. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. Bij de werkzaamheden kunnen rust- of verblijfplaatsen vernietigd worden. Negatieve effecten kunnen niet uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.10 lid 1a en 1b
Otter	m, vm	r	Er is geschikt biotoop aanwezig, namelijk oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren en moerassen. In het plangebied zijn mogelijk overstromingsvrije oeverholtes die kunnen dienen als nestplaats. Ook zijn dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages aanwezig die kunnen dienen als dagrustplaats. Bij de werkzaamheden kunnen rust- of verblijfplaatsen vernietigd worden of otters verstoord worden. Negatieve effecten kunnen niet uitgesloten worden.	Alle	Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 HR-soort

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

Legenda:

a = beschermde functie aangetroffen
m = beschermde functie **mogelijk** aanwezig
vm = vestiging van deze soort is mogelijk

Verblijfplaatsen

w = winterverblijfplaats
v = voortplantingsplaats
r = rust- of verblijfplaats

3.3 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Uit de zorgplicht volgt dat nadelige gevolgen voor flora of fauna voorkomen worden of dat noodzakelijke maatregelen getroffen worden.

3.3.1 Planten

Binnen het plangebied kunnen verschillende in- en uitheemse (tuin)plantensoorten aanwezig zijn. Uit de NDFF blijkt dat binnen het plangebied waarnemingen bekend zijn van soorten van de Rode Lijst: heemst (kwetsbaar), kamgras (gevoelig), korenbloem (gevoelig), krabbenscheer (gevoelig), tripmadam (kwetsbaar), veldsalie (kwetsbaar), waterscheerling (kwetsbaar) en wilde kievitsbloem (bedreigd).

Relaties beschermde fauna met gevonden flora

Er zijn vermoedelijk geschikte waardplanten voor beschermde vlinders aanwezig, bijvoorbeeld boswilg en iep voor grote vos en iepenpage. Krabbenscheer wordt door de beschermde groene glazenmaker gebruikt als voortplantingsplaats.

3.3.2 Dieren

In het plangebied kunnen verschillende diersoorten aanwezig zijn welke relevant zijn om rekening mee te houden tijdens de voorgenomen ontwikkeling. Deze worden hieronder per biotoop benoemd.

Grasland

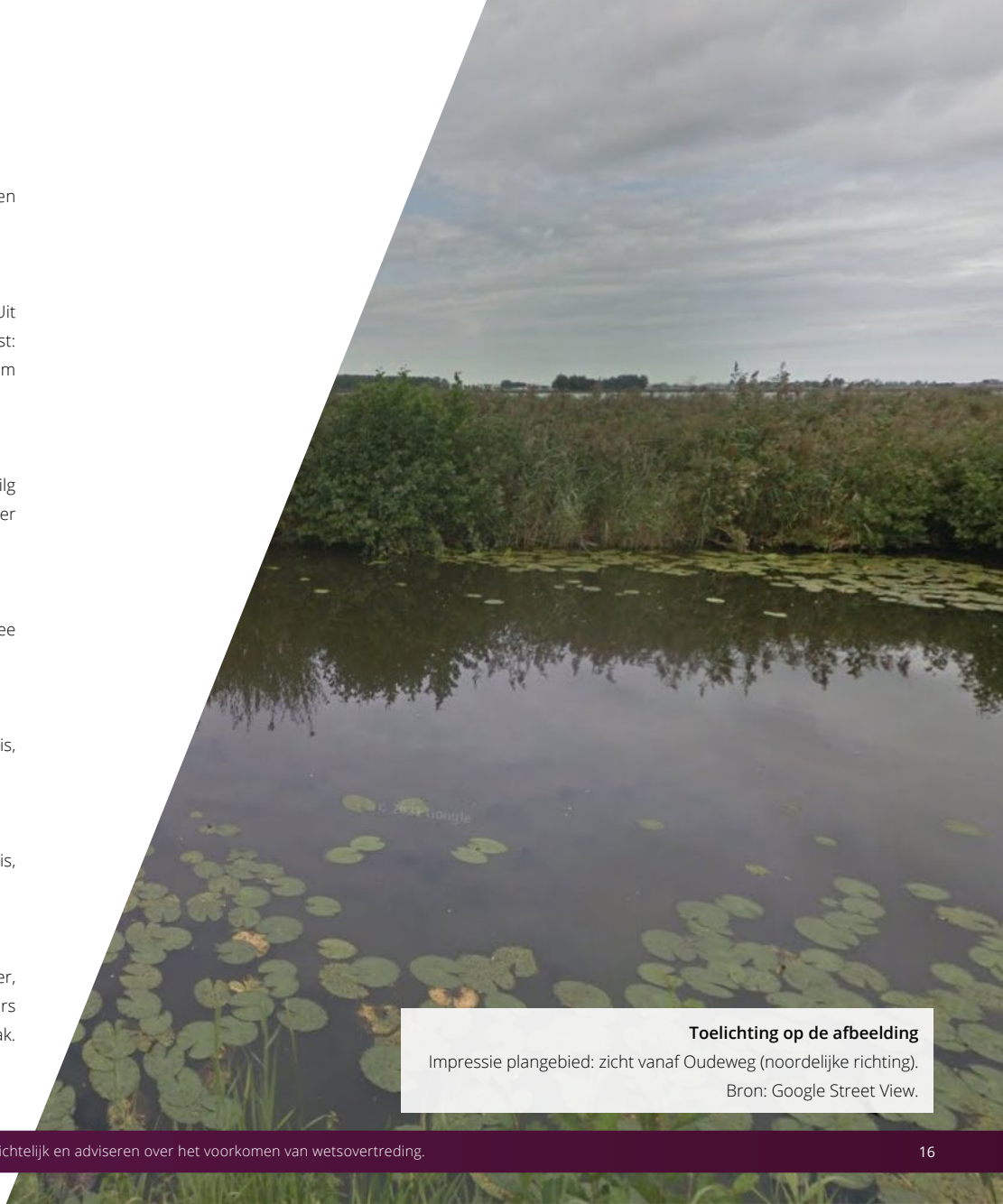
In het grasland kunnen soorten aanwezig zijn, zoals: haas, konijn, veldmuis, gewone bosmuis, huisspitsmuis en gewone pad.

Bosshages en ruigten

In de bosshages en ruigten kunnen soorten aanwezig zijn, zoals: egel, gewone bosmuis, rosse woelmuis, gewone bosspitsmuis en bruine kikker.

Water en oever

In het water worden soorten verwacht, zoals: bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander, tiendoornige stekelbaars en zeelt. Ook overige waterfauna kan aanwezig zijn, waaronder waterkevers zoals de grote spinnende watertor. Maar ook waterslakken, zoals de gewone poelslak en posthoornslak.

Toelichting op de afbeelding

Impressie plangebied: zicht vanaf Oudeweg (noordelijke richting).

Bron: Google Street View.

4. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

4.1 Conclusie

De conclusie geeft antwoord op de centrale vraag:

Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de soort- of gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal beleid? En welke vervolgstappen dienen genomen te worden voor met de uitvoering gestart kan worden?

Hieronder volgt een antwoord op de centrale vraag. In tabel 4 is de conclusie samengevat.

Het bestemmingsplan maakt ontwikkelingen mogelijk die naar verwachting in strijd zijn met het onderdeel soortbescherming uit de Wet natuurbescherming. Er kunnen namelijk (direct) negatieve effecten optreden op: 'vogels zonder jaarrond beschermd nest', categorie 5-soorten met een 'zeer ongunstige staat van instandhouding', vogels met een jaarrond beschermd nest, vleermuizen, heikikker, rugstreeppad, ringslang, groene glazenmaker, grote vos, iepenpage, noordse woelmuis, waterspitsmuis en otter. Bovenstaande soorten kunnen zich ook in de toekomst vestigen, waardoor een overtreding kan ontstaan.

De voorgenomen ontwikkeling is daarnaast mogelijk ook in strijd met het onderdeel gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming. Verder zijn de plannen vermoedelijk ook in strijd met provinciale gebiedsbescherming.

Algemene opmerking:

In 4.1 is de conclusie weergegeven. Voor de volledigheid én om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient het gehele rapport gelezen te worden. Zo geeft hoofdstuk 1 belangrijke informatie over de opzet en afbakening van het onderzoek. In hoofdstuk 2 wordt informatie gegeven over de begrenzing van het plangebied en welke werkzaamheden getoetst zijn. Hoofdstuk 3 geeft nadere informatie over de aanwezigheid van soorten en gebieden. Ook de bijlagen zijn onlosmakelijk met de inhoud verbonden, met name Bijlage 4.

Tabel 4: samenvatting conclusie

Soort(groep)/gebied	Maatregel	Onderzoek	Opmerking
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1
Categorie 5-soorten met een 'zeer ongunstige staat van instandhouding'	x		zie paragraaf 5.1
Vogels met jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1
Vleermuizen	x		zie paragraaf 5.1
Heikikker	x		zie paragraaf 5.1
Rugstreeppad	x		zie paragraaf 5.1
Ringslang	x		zie paragraaf 5.1
Groene glazenmaker	x		zie paragraaf 5.1
Grote vos	x		zie paragraaf 5.1
Iepenpage	x		zie paragraaf 5.1
Noordse woelmuis	x		zie paragraaf 5.1
Waterspitsmuis	x		zie paragraaf 5.1
Otter	x		zie paragraaf 5.1
Natura 2000	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.2
Natuurnetwerk Nederland	x	(x)	zie paragraaf 4.2 en 5.2

x = maatregel of onderzoek is benodigd, (x) onderzoek is enkel benodigd als niet aan de maatregel voldaan kan worden.

Zie paragraaf 5.1 en 5.2 voor informatie over hoe om te gaan met soorten en gebieden waarvoor geen onderzoek benodigd is, maar waarvoor wel maatregelen benodigd zijn.

Op [onze website](#) is een stroomschema te vinden waarin de vervolgstappen zijn opgenomen met een indicatieve doorlooptijd.

4.2 Nader onderzoek is nodig voor de volgende gebieden

Voor iedere gebied waarvoor het natuurbeleid van de provincie (mogelijk) wordt overtreden, wordt hieronder de vervolgstap beschreven, die nodig is wanneer concrete ingrepen worden voorbereid.

- **Natura 2000:** er is een Voortoets nodig om te bepalen of er significant negatieve effecten optreden van de werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Het gaat daarbij om de percelen die grenzen aan de plas Broekvelden-Vettenbroek. Indien niet voldaan kan worden aan de maatregel in paragraaf 5.2, dan zal ook een aeriuscalculatie benodigd zijn om te bepalen of er depositie-effecten optreden.
- **Natuurnetwerk Nederland (NNN).** Enkel wanneer niet voldaan kan worden aan de maatregel in paragraaf 5.2, zal een nadere toetsing nodig zijn. Dan is een NNN-toetsing nodig om de effecten nader te bepalen van de werkzaamheden.

Toelichting op de afbeelding

Ringslang. Deze soort komt veelvuldig voor in het plassengebied.

Bron: RAVON. Foto van Jesper Helger.

5. MAATREGELEN

Hieronder volgen de te nemen maatregelen om overtreding van wetsartikelen te voorkomen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De maatregelen zijn opgedeeld in:

- 5.1 Maatregelen beschermde soorten (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10);
- 5.2 Maatregelen beschermde gebieden (artikel 2.7);
- 5.3 Zorgplichtmaatregelen (artikel 1.11);
- 5.4 Bovenwettelijke maatregelen.

Daarnaast wordt in paragraaf 5.5 besproken wat u kunt doen bij een wijziging van de ontwikkeling of wanneer de gegeven adviezen niet passen in de uitvoering of planning.

5.1 Maatregelen beschermde soorten

Er zijn maatregelen nodig voor de volgende beschermde soorten: 'vogels zonder jaarrond beschermd nest', categorie 5-soorten met een 'zeer ongunstige staat van instandhouding', vogels met een jaarrond beschermd nest, vleermuizen, heikikker, rugstreepd, ringslang, groene glazenmaker, grote vos, noordse woelmuis, waterspitsmuis en otter. De volgende maatregelen zijn benodigd:

1. voorkom dat er in de periode april t/m augustus ondiepe wateren ontstaan of zorg dat deze direct gedempt worden. Denk hierbij aan regenplassen en bandensporen;
2. voorkom dat er in de periode april t/m november hopen ontstaan van bijvoorbeeld vergraafbaar zand, bouw materiaal (bijv. puin), hopen houtafval of stenen. Verwijder dit direct uit het plangebied;
3. behoud struweel, klimop, rietkragen en bosschages;
4. behoud bomen;
5. behoud broeihopen, zoals bladhopen, composthopen of mestvaalten;
6. behoud takenhopen of stapels hout óf verplaats deze buiten de winterperiode. Het verplaatsen kan plaatsvinden in de periode april t/m augustus;
7. behoud aanwezige krabbenscheerplanten en voorkom dat een steiger boven deze planten wordt geplaatst. Omdat deze plant in de winter ondergedoken is in het water, dient in de periode mei t/m september gecheckt worden of deze plantensoort op de werklocatie aanwezig is.

Wij adviseren om de maatregelen op te nemen in het nieuwe bestemmingsplan, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. In het plangebied is het meest veilig om te werken in

gazon of in beschoeide oevers, omdat daar geen beschermde soorten verwacht worden. Indien het niet mogelijk is om aan de maatregelen te voldoen, dan zijn vervolgstappen benodigd. In Tabel 5 is inzichtelijk gemaakt welke maatregelen horen bij welke beschermde soort(groep)en. Van de soort(groep)en waarvan de maatregelen niet genomen kunnen worden, zal door een ecoloog bepaald moeten worden of er op de werklocatie geschikt biotoop aanwezig is. Dit dient bepaald te worden middels een veldbezoek. Op basis van de uitkomst van dit veldbezoek kunnen vervolgstappen bepaald worden.

Tabel 5: overzicht maatregelen en beschermde soorten

Soort(groep)	1	2	3	4	5	6	7
Vogels			x	x			
Vleermuizen				x			
Heikikker			x				
Rugstreepd	x	x	x			x	
Ringslang					x		
Groene glazenmaker							x
Vlinders			x	x		x	
Muizen			x				
Otter			x				

Algemene opmerking:

Verricht geen werkzaamheden voordat de nadere onderzoeken zijn afgerond, maatregelen zijn genomen en/of (indien aan de orde) een ontheffing of vergunning is verkregen. Of treed voorafgaand aan de werkzaamheden in overleg met een deskundig ecoloog over welke werkzaamheden wél mogelijk zijn. Afwijkingen dienen altijd schriftelijk vastgelegd te worden om aantoonbaar volgens de wet te werken (omgekeerde bewijslast). Zie ook paragraaf 5.5.

5.2 Maatregelen beschermde gebieden

De onderstaande maatregelen zijn benodigd om negatieve effecten op beschermde gebieden te voorkomen of te beperken.

5.2.1 Natura 2000-gebied

Depositie-effecten van stikstof op Natura 2000-gebied kunnen voorkomen worden door enkel elektrisch materieel in te zetten. Indien dit niet mogelijk is, dan zal een [aeriuscalculatie](#) uitgevoerd moeten worden. Effecten van de werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen dienen nader onderzocht te worden middels een voortoets (zie paragraaf 4.2.).

5.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Een deel van de percelen van het plangebied maakt onderdeel uit van het NNN (zie [Figuur 3](#)). Bij de werkzaamheden vindt mogelijk ruimtebeslag plaats op het NNN-gebied. Wanneer het oppervlakteverlies maximaal 1% is van het oppervlak van het betreffende natuurtype, dan kunnen negatieve effecten uitgesloten worden. In dat geval is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Bij deze beoordeling van het oppervlakteverlies moet gekeken worden naar het vlak dat als natuurtype is ingetekend in het [natuurbeheerplan van de provincie Zuid-Holland](#) en dus niet naar het NNN-gebied als geheel. Dit betekent dat in het geval van het aanleggen van 15 m² verharding, elementen of natuurtypen kleiner dan 1.500 m² niet aan de 1% voldoen en vallen buiten deze maatregel. De vlakken kunnen geraadpleegd worden via de [dataviewer van de provincie](#). Dit kunnen de bewoners zelf checken en waar nodig kan de gemeente of een ecoloog het voorstel van de bewoner toetsen. Als men niet kan voldoen aan de 1% regel, dan zal een nadere NNN-toetsing nodig zijn (zie paragraaf 4.2).

5.3 Zorgplichtmaatregelen

In de Wet natuurbescherming is een [zorgplicht](#) opgenomen. Uit de zorgplicht volgt dat nadelige gevolgen voor flora of fauna voorkomen worden óf dat noodzakelijke maatregelen getroffen worden. Hiernaast volgt de strategie om met deze soorten om te gaan, zie kader.

Strategie zorgplicht:

Om invulling te geven aan de zorgplicht wordt de volgende strategie gevolgd:

1. In eerste instantie worden alle vaste rust- of verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard of worden de werkzaamheden verricht buiten de verstoringsafstand van de betreffende soorten.
2. Indien dit niet mogelijk is, vinden de werkzaamheden plaats buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten. De voortplantingsperiode en de winterrust zijn hier voorbeelden van. In [paragraaf 3.3](#) zijn per biotoop de zorgplichtsoorten opgenomen die in het plangebied verwacht worden.

Indien **niet** voldaan kan worden aan de strategie in bovenstaand kader, dan zijn de volgende maatregelen minimaal benodigd om nadelige gevolgen te voorkomen.

5.3.1 Zoogdieren

In het plangebied kunnen soorten voorkomen zoals benoemd in paragraaf 3.3. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen, egels) om verkeersslachtoffers te voorkomen. Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.
- Kunstmatige verlichting werkt verstrend op zoogdieren en andere fauna. Werk daarom niet tussen zonsondergang en zonsopkomst.
- Voorkom of beperk daarnaast de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom ook het direct schijnen op wateroppervlakken of groenelementen, zoals bosschages en ruigtes.

5.3.2 Amfibieën

In het plangebied kunnen soorten voorkomen zoals benoemd in paragraaf 3.3. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Verplaats individuen die aanwezig zijn binnen het werkerrein naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.4 Bovenwettelijke of aanvullende maatregelen

Dit rapport is opgesteld om aan de wettelijke eisen uit de Wet natuurbescherming te voldoen. In het rapport wordt dus in principe geen rekening gehouden met aanwezige natuurwaarden die niet wettelijk beschermd zijn. Maar ook niet-beschermden natuurwaarden zijn waardevol om te behouden. Daarnaast zijn er vaak ecologische kansen aanwezig die eenvoudig te realiseren zijn. Wij vinden het belangrijk om ook daar aandacht aan te geven.

Biodiversiteit

Wil je met een onafhankelijke en herhaalbare meting weten hoe het met de biodiversiteit gesteld is in jouw plangebied? En wil je daarnaast aanbevelingen om gericht maatregelen te nemen die de biodiversiteit verhogen? Vraag ons dan om een **Quickscan Biodiversiteit** uit te voeren!

Met de Quickscan Biodiversiteit wordt aantoonbaar gemaakt wat de huidige biodiversiteit is. Bij een vervolgmeting kan de bijdrage dan objectief worden bepaald. Vraag de projectadviseur gerust om de folder of om meer informatie.

5.4.1 Ecologische kansen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecologische kansen of mogelijkheden aanwezig:

Nieuwe aanplant of vegetatie-ontwikkeling

- Kies voor de beplanting voor inheemse bomen en struiken. Deze planten hebben voor insecten, vlinders en vogels een hogere waarde dan uitheemse planten. Kies bij aanplant voor streekeigen soorten van [autochtoon materiaal](#). Vermijd daarnaast te allen tijde de aanplant van invasieve exoten, zoals Japanse duizendknoop, watercrassula en grote waternavel.
- Realiseer een rand of plek met ruigtekruiden. Door een plek met ruigtekruiden te realiseren en deze slechts éénmaal per twee jaar te maaien, ontstaat een overgang in de vegetatie. Deze rand is waardevol voor bijvoorbeeld planten, vlinders en kleine zoogdieren. Spontane ontwikkeling is de eenvoudigste manier. Indien toch voor inzaaien wordt gekozen, dan dient bij voorkeur gekozen te worden voor biologisch zaad van inheemse kruiden met een regionale herkomst.
- Plant nieuwe knotwilgen langs de sloot. Knotwilgen zijn waardevol voor bijvoorbeeld insecten en vogels. Knotwilgen kunnen eenvoudig geplant worden door een jonge tak van een bestaande wilg in de grond te graven. [Stichting Landschapsbeheer Gelderland](#) biedt meer informatie over de aanplant en het onderhoud van knotwilgen.

Verharding

- Gebruik grastegels voor het aanleggen van verharding, waardoor grassen en kruiden alsnog kunnen groeien en hemelwater beter afgevoerd wordt.

5.5 Wat te doen bij een wijziging van de ontwikkeling of bij het afwijken van het advies?

De adviezen in dit rapport zijn opgesteld om te werken volgens de geldende natuurwetgeving. Wij zijn hierbij uitgegaan van de voorgenomen ontwikkeling zoals aangeleverd door de opdrachtgever of tussenpersoon. Indien de geplande ontwikkeling wijzigt, bijvoorbeeld doordat het plangebied groter wordt of de werkzaamheden veranderen, dan is de kans aanwezig dat ook het voorliggende advies wijzigt. Neem in dat geval contact op met een adviseur (zie colofon) om te onderzoeken of er passende maatregelen zijn waarbij conform de geldende natuurwetgeving kan worden gewerkt.

Vervolgstappen niet inpasbaar?

Ook kan het zijn dat wij maatregelen of vervolgstappen adviseren die niet goed in te passen zijn in de planning of uitvoering. Afwijken van het plan of advies is sommige gevallen mogelijk, maar altijd onder begeleiding van een deskundig ecoloog. Het is mogelijk dat in een vervolgtraject beschermde planten uitgestoken moeten worden of beschermde dieren gevangen moeten worden. Hiervoor is een ontheffing benodigd. Dit dient daarom altijd onder begeleiding plaats te vinden van een deskundig ecoloog met kennis van de betreffende soorten.

Algemene opmerking:

Indien er een wijziging plaatsvindt in het plan of de uitvoering, dient de effectbeoordeling opnieuw uitgevoerd te worden. Dit geldt in het bijzonder voor (extra) licht, geluid, trillingen of nachtelijke werkzaamheden. Dit geldt ook in gevallen waarbij het werkterrein groter wordt, werkroutes wijzigen of op andere plekken wordt gewerkt binnen het plangebied, zoals een watergang, bosschage of oever. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer/uitvoerder.

Andere beschermde soorten aangetroffen?

Indien er beschermde soorten worden aangetroffen die niet in dit rapport benoemd zijn, dient direct contact opgenomen te worden met een ecoloog om te bepalen hoe gehandeld dient te worden.

BRONVERMELDING

Internetpagina's, programma's en online documenten

- Aanpak stikstof (2021). [Stikstofwet](#).
- BIJ12 (2017). [Kennisdocumenten soorten natuurbescherming](#).
- Boomvalk (z.d.). [Voortplanting](#).
- BWLG (2007). [Tonghaarmuts](#).
- Floron (z.d.). [Verspreidingsatlas](#).
- Gemeente Bodegraven (2015). [Vaststelling bestemmingsplan Plassengebied](#).
- Haarsma, A.J. (2011). [De meervleermuis in Nederland](#). Rapport nr. 2011.40. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Hennekes, S.M., N.A.C. Smits & J.H.J. Schaminée (2010). SynBioSys Nederland versie 2. Alterra, Wageningen UR.
- IVL & RHB (2014-2016). [Platte schijfhoren](#).
- Ministerie van Economische Zaken (2017). [Effectenindicator](#).
- Ministerie van Economische Zaken (z.d.). [Wet natuurbescherming](#).
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2015). [Ecologie bataafse stroommossel](#).
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2017). [Programma Aanpak Stikstof](#).
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2008). [Nauwe korfslak \(Vertigo angustior\) H1014](#).
- NDFF-ecogrid (2017). [Uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna](#).
- Netwerk Groene Bureaus (2021). [Vleermuisprotocol 2021](#).
- Netwerk Groene Bureaus (2017). [Soortinventarisatieprotocollen](#).
- Omgevingsdienst Midden-Holland (2015). [Natuurtoets bouwmogelijkheden onbebouwde percelen plassengebied Reeuwijk](#).
- Omgevingsdienst Midden-Holland (2015). [Milieukundig advies bestemmingsplan Plassengebied](#).
- PDOK (2021). [Viewer](#).
- Provincie Zuid-Holland (2022). [Geodataviewer Natuurnetwerk Nederland](#).
- Ravon (z.d.). [Soorteninformatiepagina](#).
- Rho Adviseurs voor leefruimte (2015). [Bestemmingsplan Plassengebied](#).
- Rijksoverheid (2020). [Omgevingswet](#).
- Sovon (z.d.). [Sovon](#).
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland (2010). [Knotbomen: aanleg en beheer](#).
- Vleermuis.net (2018). [Soorten pagina's](#).
- Vlinderstichting (z.d.a). [Vlinderstichting startpagina](#).
- Vogelbescherming Nederland (z.d). [Vogelgids](#).
- Zoogdiervereniging (z.d.a). [Startpagina zoogdiersoorten](#).

BIJLAGE 1 - KAART PLANGEBIED

Figuur: kaart plangebied, met onbebouwde percelen, zoals aangeleverd door de opdrachtgever. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 2 - AANGELEVERDE GEGEVENS

Hieronder is de informatie weergegeven die door de opdrachtgever is aangeleverd.

Ruth van den Herik <ruth@habitus.nl>

Re: Vraag Plassengebied

Benjamin Brandt 17 mei 2023 om 13:57
Aan: Ruth van den Herik <ruth@habitus.nl>

Zie hieronder allerlei toelicht. Ik spreek dit graag even met je zodat je daarna offerte en planning kan opstellen.

Hartelijke groet,

Benjamin Brandt
Adviseur Natuur & Biodiversiteit

Mobiel:
Telefoon: 0172-204060

E-mail:
Website: <https://habitus.nl>
Werkdagen: ma t/m vrij

----- Forwarded message -----
Van: **Rick van Meeteren**
Date: wo 10 mei 2023 om 16:59
Subject: Vraag Plassengebied
To: Benjamin Brandt

Hoi Benjamin,

We stellen momenteel een herziening van het geldende bestemmingsplan Plassengebied op. Daarin willen we binnen de volgende bestemmingen een nieuwe bouwmogelijkheid voor kleine bouwwerken opnemen:

- Natuur – Extensieve Recreatie (artikel 8)
- Natuur – Intensieve Recreatie (artikel 9)
- Recreatie – Natuurwaarden (artikel 11)

Die bouwmogelijkheid moet kleinschalig blijven i.v.m. het waardevolle maar kwetsbare landschap maar ook de natuurwaarden. Per 'onbebouwd perceel' mag max. 5m² bouwwerken, geen gebouw zijnde, tot 1m hoog, worden opgericht. In praktijk lijkt het vooral te gaan om bijv. teeltkasje, surfstelling, getimmerde zitbank of picknick-tafel. We denken dat hiervoor natuuronderzoek nodig is.

'Onbebouwde percelen' is een apart begrip in het bestemmingsplan. Dit is een (m.n. particulier) perceel binnen de bovengenoemde bestemmingen, hier is dus geen woonbebouwing toegestaan. De grenzen van die percelen zijn in de bijlagen van het bestemmingsplan via kadastrale nummers en grenzen op een kaart weergegeven. Veel percelen hebben een aanduiding op de verbeelding. In dat geval mag op dat onbebouwd perceel één berging/schuifluut van 14/18m³ worden gebouwd met een kleine steiger, mits de bestaande bebouwing wordt gesloopt. Vanuit het handhavingsproject blijkt dat er meer bouwwerken op staan, die zonder vergunning zijn gerealiseerd. Zie afbeelding. Na een overweging willen we dus kleine bouwwerken toestaan (max. 5m²).

Korte toelichting kleine bouwwerken in herziening bestemmingsplan:

Voor de zogenaamde 'onbebouwde percelen' binnen de bestemmingen 'Recreatie - Natuurwaarden', 'Natuur - intensieve recreatie' en 'Natuur - extensieve recreatie' is het wenselijk om een duidelijke regel op te stellen voor kleinschalige bouwwerken, zoals kasjes en surfstellingen, en verharding. De kleinschalige bouwwerken voor dagrecreatief gebruik mogen maximaal 5 m² bedragen en maximaal 1 meter hoog zijn. Daarnaast is er op deze percelen zonder omgevingsvergunning 15 m² aan verharding toegestaan. Het aanleggen van verhardingen is nu, onder voorwaarden, met een omgevingsvergunning al mogelijk. In deze herziening maken we de aanleg van 15 m² zonder vergunning mogelijk. Voorwaarde is wel dat er geen sprake mag zijn van bijvoorbeeld kappen van bomen of het verwijderen van rietkragen, broeihopen of struweel/ruigte.

Natuuronderzoek

We zijn zoekende naar hoe dat gelet op de Wnb moeten onderzoeken. De ODMH opperde om alle percelen langs te gaan en te inventariseren, maar de tijd en kosten daarvan lijken ons niet in verhouding te staan met het bouwwerken en de ruimtelijke impact (op eerste gezicht). Kan dat niet praktischer? Is het bijv. niet mogelijk om een bureaunonderzoek te doen naar (veel) voorkomende (beschermde soorten) en het habitat/biotop te beschermen via de regels voor werken/werkzaamheden (ook wel aanlegvergunningstelsel genoemd)?

Vraag: staan jullie open voor zo'n onderzoek? Wat zou een aanpak kunnen zijn (die juridisch houdbaar is)? Willen jullie hiervoor een prijsopgave/offerte opstellen?

Achtergrondinformatie bestemmingsplan:

- Toelichting op bestemmingsplan: [Plassengebied: Toelichting \(ruimtelijkeplannen.nl\)](#)
 - In hoofdstukken 3 en 4 is de visie en uitwerking uitgeschreven. Dat vormen de uitgangspunten voor de regels.
 - In hoofdstuk 5.10 is motivering m.b.t. de wet en conclusie vna het onderzoek opgenomen.
 - In hoofdstuk 10 van deze bijlage staat iets over ecologie: [Link](#)
 - Het nadere natuuronderzoek staat in bijlage van toelichting: [Link](#)
- De regels van voornoemd 3 bestemmingen tref je via deze [link](#) aan: [Plassengebied: Regels \(ruimtelijkeplannen.nl\)](#)
- Op de verbeelding zie je waar deze 3 bestemmingen gelden. Op www.ruimtelijkeplannen.nl is dat het meest eenvoudig te zien.

Met vriendelijke groet,
Rick van Meeteren

BIJLAGE 2 - AANGELEVERDE GEGEVENS (VERVOLG)

Betreffende de regelingen voor steigers; ik zal de concept herziening direct via WeTransfer sturen en onderstaand de regels voor de steigers uitgelicht.

Steigers

In het moederplan geldt een algemene regeling voor steigers buiten het bouwvlak (artikel 27.3). Bij woningen is een vlonder/steiger van 15 m² toegestaan en bij een zomerwoning of recreatieverblijf 6 m². Op onbebouwde percelen waarop een bergkist of berging/schuilhut is toegestaan is tevens een steiger van 3 of 6 m² toegestaan, afhankelijk van het oppervlak van het perceel. Vanuit landschappelijk oogpunt heeft het de voorkeur dat nieuwe steigers de plas in worden gerealiseerd. Voor een steiger die parallel aan de oever wordt gerealiseerd geldt een maximum maat. Bij woonpercelen is dat 50% van de oeverbreedte en bij onbebouwde percelen is dat maximaal 2 meter. Hierop zijn de artikelen 8.3.1 onder I, 9.3.1 onder I en 11.3.1 onder I (onbebouwde percelen) en artikel 27.3 (Algemene bouwregels) aangepast.

Het wordt dus mogelijk om nieuwe steigers op te richten, waardoor deze mogelijkheid in de quickscan moet worden meegenomen. Kun je hiermee verder? Ik hoor het graag!

Met vriendelijke groet,

Levi Fortuin

Adviseur ruimtelijke ordening

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

BIJLAGE 3A - RESULTATEN BUREAU-ONDERZOEK (EXCL. VOGELS)

In deze tabel zijn de soorten (excl. vogels) opgenomen die binnen een straal van drie kilometer van de planlocatie zijn waargenomen (bron: NDFP). Er is een periode van vijf jaar aangehouden. Dit zijn arbitraire grenzen die in de meeste situaties toereikend zullen zijn. Wij houden altijd rekening met uitzonderlijke gevallen, zoals bijzondere biotopen of soorten. Het getal achter een soort betreft het aantal waarnemingen.

Amfibieën	Libellen	Reptielen	Vleermuizen	Weekdieren	Overige zoogdieren	Overige zoogdieren
Bastaardkikker94	Gevlekte witsnuitlibel23	Hazelworm1	Gewone dwergvleermuis830*	Platte schijfhoren13	Bever52	Otter81*
Bruine kikker290	Groene glazenmaker339*	Ringslang731*	Gewone grootoorvleermuis3		Bosmuis25	Ree11
Gewone pad264	Sierlijke witsnuitlibel1		Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis10		Bunzing93	Rosse woelmuis82
Groene kikker (Onb.)368			Laatvlieger31*		Dwergmuis376	Steenmarter1
Heikikker81*	Planten	Vlinders	Meervleermuis5		Dwergspitsmuis7	Veldmuis10
Kleine watersalamander285	Groot spiegelklokje3	Grote vos15	Rosse vleermuis5		Egel527	Vos4
Meerkikker54	Schubvaren33	Teunisbloempijlstaart2	Ruige dwergvleermuis45		Gewone bosspitsmuis4	Waterspitsmuis8
Rugstreepad288*	Wolfskers10				Haas1055	Wezel37
					Hermelijn71	Wezel/Hermelijn1
					Huisspitsmuis93	Woelrat849
					Konijn54	

* = waarnemingen van deze soort zijn bekend binnen het Plassengebied.

Waarom kiezen wij voor een afstand van drie km in het bureau-onderzoek?

Deze vraag wordt ons regelmatig gesteld, omdat dit vrij ruim lijkt. En dit is natuurlijk ook vrij ruim voor soorten die niet heel mobiel zijn, zoals wolfskers (beschermde plant) of de nauwe korfslak (een weekdier). Er zijn echter veel meer beschermde soorten die wel heel mobiel zijn, denk aan de meervleermuis, rugstreepad of sierlijke witsnuitlibel. Wij vinden het daarom niet meer dan logisch om minimaal drie kilometer rond het plangebied te kijken naar bekende waarnemingen van beschermde soorten. Dit levert een meer kwalitatieve beoordeling op. Daarnaast beoordelen wij de mobiele, beschermde soorten altijd, omdat de afwezigheid van een (NDFP-)waarneming onvoldoende informatie biedt om een soort uit te sluiten. Zie Bijlage 4.

BIJLAGE 3B - RESULTATEN BUREAU-ONDERZOEK VOGELS

In deze tabel zijn de vogels opgenomen die binnen het Plassengebied zijn waargenomen (bron: NDFF). Er is een periode van vijf jaar aangehouden. Dit zijn arbitraire grenzen die in de meeste situaties toereikend zullen zijn. Wij houden altijd rekening met uitzonderlijke gevallen, zoals bijzondere biotopen of soorten. Het getal achter een soort betreft het aantal waarnemingen.

Aalscholver20	Fazant11	Grote lijster2	Kluut3	Pimpelmees7	Sprinkhaanzanger5	Wintertaling10
Bergeend36	Fitis230	Grote mantelmeeuw3	Knobbelzwaan50	Pontische meeuw1	Staartmees4	Witte kwikstaart18
Blauwborst26	Fuut85	Grote zaagbek1	Koekoek120	Porseleinhoen4	Stormmeeuw3	Wulp1
Blauwe reiger19	Gaai1	Grote zilverreiger77	Koereiger1	Putter21	Tafeleend8	Zanglijster62
Boerenwaluw7	Geelpootmeeuw1	Grutto215	Kokmeeuw38	Ransuil1	Tjiftjaf240	Zilvermeeuw8
Bontbekplevier1	Gekraagde roodstaart4	Heggenmus61	Kolgans1	Rietgors116	Torenvalk1	Zomertaling2
Bonte vliegenvanger9	Gele kwikstaart2	Holenduif4	Koolmees17	Rietzanger424	Tuinfluter282	Zomertortel1
Boomkruiper19	Geoorde fuut12	Houtduif6	Koperwiek1	Ringmus1	Tureluur113	Zwarte stern1
Bosrietzanger79	Goudhaan2	Huismus6	Krakeend118	Roodborst45	Turkse tortel1	Zwartkop137
Bosuif10	Grasmus24	Ijsvogel1	Krooneend7	Roodhalsfuut2	Veldleeuwerik63	Zwartkopmeeuw5
Braamsluiper37	Graspieper4	Kauw1	Kuifeend60	Scholekster123	Vink51	
Brandgans260	Grauwe gans522	Keep1	Kwartel2	Sijs3	Visdief14	
Brilduiker28	Grauwe vliegenvanger33	Kemphaan5	Kwartelkoning31	Slobeend82	Vuurgoudhaan3	
Bruine kiekendief19	Groene specht5	Kievit257	Lepelaar1	Smient2	Waterhoen25	
Buizerd4	Groenling23	Kleine karekiet223	Meerkoet281	Snor9	Waterral1	
Cetti's Zanger472	Grote bonte specht11	Kleine mantelmeeuw2	Merel28	Sperwer3	Wielewaal1	
Dwergmeeuw1	Grote Canadese gans16	Kleine plevier6	Nachtegaal1	Spotvogel128	Wilde eend40	
Ekster1	Grote karekiet74	Kleinst waterhoen3	Nonnetje3	Spreeuw27	Winterkoning98	

BIJLAGE 4 - TABEL UITGESLOTEN SOORTEN (GEEN EFFECT ÉN GEEN BESCHERMDE FUNCTIES VERWACHT)

Waarom staat er een sterretje achter sommige soorten?

Als er een sterretje achter deze soort staat, dan beoordelen wij deze soort altijd, ongeacht of deze uit het bureau-onderzoek volgt of niet. Dit betreft over het algemeen mobiele soorten. Maar het kan ook een soort zijn die zich opnieuw in Nederland kan gaan vestigen en waarvan er dus geen recente waarnemingen zijn. Of het is een soort die een hoge mate van specialisme vraagt voor determinatie en daarom beperkt waargenomen wordt.

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Amfibieën		
Kamsalamander*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk wat diepere, vegetatie- en licht voedselrijke, niet verzuurde poelen en plassen op landgoederen, in beekdalen, in het rivierengebied, in loofbossen of in kleinschalige cultuurlandschappen. Kamsalamanders verblijven op het land onder stenen, hout, bladafval, in gaten onder wortels en in holen van kleine zoogdieren, meestal binnen 100 meter van het voortplantingswater. Wanneer geschikt landbiotoop ontbreekt kunnen ze 1000 meter afleggen op zoek naar geschikt biotoop. Overwintering van dieren in het water komt zelden voor.	Ravon: Kamsalamander Bij12: Kennisdokument kamsalamander
Poelkikker*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zwak zuur, onbeschaduwde wateren met een goed begroeide oeverzone, zoals vennen, poelen, watergangen in hoogveenengebied of in de uiterwaarden. Ook is de poelkikker een kritische soort die houdt van voedselarm en schoon water. Dit is niet aanwezig in het plangebied.	Ravon: Poelkikker Bij12: Kennisdokument
Vinpootsalamander*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk poelen, sloten, vennen, waterbakken of karrensporen op hogere gronden en in of in de nabijheid van bossen in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Ze vertonen hierbij een vrij grote tolerantie voor zuur water (tot pH 4). Op het land houden de dieren zich op onder stronken, dode bladeren, takken en stenen binnen een straal van 400 meter van het voortplantingswater. De vinpootsalamander overwintert in allerlei gaten en spleten in de bodem, tussen wortels, onder stenen, boomstronken en bladhopen. Overwintering vindt ook vaak plaats in het water.	Ravon: Vinpootsalamander
Kevers		
Gestreepte waterroofkever*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk rustige, heldere, onbeschaduwde, stilstaande wateren of zeer langzaam stromende wateren op veen- of zandgrond van 40 tot 160 cm diep met een maximaal kroosbedekkingspercentage van 5%. Veelal zijn klein kroos en veelwortelig kroos wel aanwezig. De onderwateroever mag wel door hoogopgaande oevervegetatie beschaduwde worden, zoals riet en grote lisdodde. Het water in het plangebied is niet helder en ook is de waterkwaliteit niet goed genoeg. Op de plassen is veel activiteit van boten, waardoor er veel slib aanwezig is in het water. Ook is er te weinig rust voor de gestreepte waterroofkever.	Cuppen en Koese: Gestreepte waterroofkever in Nederland
Vermiljoenkever*	Ecologische parameters voor aanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn recent gestorven bomen aanwezig (zowel liggende als staande) in vochtige tot natte bossen. Het gaat steeds om vrij recent gestorven bomen waaraan de schors nog redelijk vast zit. Drie jaar na het kappen zijn bomen meestal niet langer geschikt voor de kever. Essentieel is een vochtige habitat onder de schors. • De larven zijn hoofdzakelijk te vinden onder stammen van 40 cm diameter of meer, zelden in dunner takken en dan vooral wanneer er (plots) minder geschikt dood hout aanwezig is. • De vermiljoenkever is weinig kieskeurig qua boomsoortensamenstelling maar is vooral gebonden aan grote hoeveelheden en aan een continu aanbod van pas afgestorven dik dood hout. De soort stelt hoge eisen qua hoeveelheden dood hout. Naast zijn typische habitat moet rekening gehouden worden met het voorkomen in minder optimale habitat in de ruime omgeving van dit typische habitat (Goczał & Rossa, 2017). Dit biotoop is niet aanwezig. De soort wordt daarom uitgesloten. De soort is al aanwezig in de provincies Noord-Brabant, Gelderland en Limburg. Ook lijkt het goed mogelijk dat de soort al in de provincies Utrecht en Zuid-Holland aanwezig is.	EIS kenniscentrum insecten: Vermiljoenkever Agentschap voor bos en natuur Status van de vermiljoenkever (Cucujus cinnaberinus) in Vlaanderen
Libellen		
Beekrombout*	Er is geen geschikt uitsluitbiotoop aanwezig, namelijk oevervegetatie, holle oevers, boomwortels of stenen, meestal binnen enkele meters van het water van grotere beken en kleine rivieren. Op en rond deze wateren zijn de imago's te vinden. De eieren worden op het wateroppervlak afgezet. De larven leven ingegraven in de beek- of rivierbodem, op ondiepe, traag stromende plaatsen waar veel slib of fijn zand is afgezet.	Vlinderstichting: Beekrombout
Gevlekte witsnuitlibel*	Er is geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig, namelijk laagveenmoerassen, vegetatierijke vennen en duinplassen. De larven leven tussen waterplanten in de verlandingszone. Het uitsluipen vindt plaats tot enkele decimeters hoogte in de oevervegetatie. Een verlandingszone ontbreekt in het plangebied. De meeste oevers in het plangebied zijn beschoeid om deze te beschermen tegen de muskusrat en de golfslag van de boten. De vegetatie van het land groeit daarom niet veel het water in. Een geleidelijke oever met moerasvegetatie ontbreekt. Daarom worden negatieve effecten op de gevlekte witsnuitlibel uitgesloten.	Vlinderstichting: Gevlekte witsnuitlibel

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Rivierrombout*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig. Een geschikt larvenbiotoop bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe riviertrajecten. Net uitgesloten imago's drogen op in of nabij ruigtevegetaties in de directe nabijheid van de rivier. Ook oudere imago's zijn in de nabijheid van de rivier te vinden. Vanwege de grote afstand tot de rivier (> 1 kilometer) wordt aanwezigheid van de soort uitgesloten.	Vlinderstichting: Rivierrombout
Sierlijke witsnuitlibel	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk beschutte oeverzones van meren en stilstaande, heldere, ongestoorde wateren met een rijke (submerse)watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. Ook moet er voldoende dekking aanwezig zijn van hogere oevervegetatie (riet, lisdodde of bos). Het centrale deel van het water moet open zijn. De eitjes worden afgezet in het water en de larven sluipen uit in de oevervegetatie. Drijvende waterplanten als waterlelie en gele plomp zijn geen voorwaarde voor de soort, al zijn ze wel vaak te vinden op plaatsen waar de sierlijke witsnuitlibel voortkomt. De submerse vegetatie is belangrijker. De plassen in het plangebied zijn ongeschikt voor deze soort omdat er te veel verstoring is van waterrecreatie. Ook is het water niet helder. Bovendien is de kans nihil dat er eitjes of larven gedood worden bij het drukken van palen in het water voor het aanleggen van een steiger. Daarom kunnen negatieve effecten uitgesloten worden op sierlijke witsnuitlibel.	Vlinderstichting: Sierlijke witsnuitlibel
Mossen		
Tonghaarmuts*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk vochtige, jonge wilgenbossen of jonge aanplant van zomereik. De soort komt voor op de schors van deze bomen en vaak gaat het om een enkel polletje op een tak.	BLWG: informatieblad
Planten		
Bokkenorchis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals laag duinstruweel, duingrasland, kalkgrasland, hooiland, bosranden, dijken en bermen waar de soort groeit op zonnige tot half beschaduwde plaatsen op matig droge tot vochtige, voedselarme, kalkrijke, humushoudende grond (zand en mergel).	Floron: Bokkenorchis
Brede wolfsmelk*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals kalkrijke akkers, braakliggende grond, bermen (open plekken) en omgewerkte kleiige waterkanten met o.a. akkerdistel (100%, n=3), haagwinde en kruipende boterbloem. De soort kan voorkomen op matig voedselrijke gronden die droog tot vochtig zijn en waarvan de zuurgraad zwak zuur tot matig zuur is. De soort verdraagt geen sterke beschaduwing.	Floron: Brede wolfsmelk
Dreps*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieu's, voornamelijk uit klasse 30 van de akkergemeenschappen (30Ba, 30Aa en 30Bb) met begeleidende soorten zoals grote windhalm, zwaluwtong, korenbloem en akkerviooltje. Groeiplaatsen zijn onder andere akkers (wintergraanakkers en speltakkers), spoorwegen (spoorwegterreinen), braakliggende grond, wegranden (open plekken, in bermen van grote verkeerswegen), ruigten, ruderaal plaatsen en stortterreinen.	Floron: Dreps
Drijvende waterweegbree*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk natte pioniermilieu's, zoals vennen, vijvers, beken, pas gegraven of regelmatig geschoonde poelen en sloten, afwateringskanaaltjes, duinplassen en/of kanalen. Begeleidende soorten zijn o.a. drijvend fonteinkruid, knolrus en mannagras. Het plangebied is niet gelegen binnen het verspreidingsgebied van deze soort: met name Noord-Brabant en het oosten van Nederland.	Floron: Drijvende waterweegbree Hennekes et al.
Glad biggenkruid*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieu's (30Bb - Verbond van Vingergras en Naalbaar) met onder andere schapenzuring, gewone spurrie, zwaluwtong en gewoon varkensgras.	Floron: Glad biggenkruid Hennekes et al.
Grote leeuwenklauw*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieu's of natte pioniermilieu's, zoals bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkulen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Begeleidende soorten zijn o.a. akkerviooltje, zwaluwtong, vogelmuur en gewoon varkensgras.	Floron: Grote leeuwenklauw Hennekes et al.
Groenknolorchis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zeeduinen (duinvalleien), afgravingen (kalk-, zand- en grindgroeven), moerassen (trilvenen, kalkmoerassen, veenmosrietland en aan de rand van rietland), heide (op veenmoskussens in heidemoeras), opgespoten grond (zand), plekken waar turf gestoken is en grasland (beekdal-blauwgrasland). Begeleidende soorten zijn o.a.	Floron: Groenknolorchis Hennekes et al.
Groot spiegelklokje	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieu's of natte pioniermilieu's, zoals zandige stroomruggen in rivierdalen, op open plekken van dijken en bermen, in graanakkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen. Begeleidende soorten zijn o.a. grote klaproos, akkerviooltje, akkerdistel en zwaluwtong. Waarnemingen van deze soort zijn bekend in een wegberm in het stedelijk gebied van Gouda.	Floron: Groot spiegelklokje Hennekes et al.
Kleine wolfsmelk*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieu's zoals kalkrijke, vaak kleiige omgewerkte grond (pioniervegetatie) met onder andere zwaluwtong, akkerdistel, vogelmuur en gewoon varkensgras.	Floron: Kleine wolfsmelk Hennekes et al.

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Kruipend moerasscherm*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk open plekken aan oevers van beken, zoete krekens en, ondiepe poelen langs sloten aan de rand van veengebieden, zeeduinen (langs drinkpoelen, in binnenduinweiland en duinvalleien), grasland (extensief begraaide weiland en oud grasland), ijsbanen en uiterwaarden (langs beken en kleine rivieren). Enkel op matig voedselrijke bodems, vooral in het zuiden en oosten van het land. Begeleidende soorten zijn o.a. fioringras, zomprus, pinksterbloem en moeraswalstro.	Floron: Kruipend moerasscherm Henekes et al.
Muurbloem*	Deze soort wordt uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt biotoop, namelijk droge storingsmilieu's zoals muren of andere kunstmatige kalkrijke plaatsen met begeleidende soorten zoals muurvaren, muurleeuwenbek, gewoon muursterretje of plat beemdgras.	Floron: Muurbloem
Ruw parelzaad*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals zonnige, open plaatsen op braakliggende grond of op open plekken langs oeverwallen met begeleidende soorten zoals akkerdistel (treffkans > 85%; n=26), duist, grote klaproos en akkerwinde. Vegetaties uit het Naaldekervel-verbond (30Aa) en Windhalm-verbond (30Ba) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Ruw parelzaad Henekes et al.
Schubvaren	Deze soort wordt uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt biotoop, namelijk droge storingsmilieu's zoals rotsen (vooral op kalksteen), rotsspleten, oude muren of puinhellingen. Zeer recent is op de afsluitdam van het Oostvoornse Meer voor het eerst ook een terrestrische (in de aarde wortelende) groeiplaats van schubvaren gevonden. Begeleidende soorten zijn o.a. muurvaren, gewoon muursterretje en steenbreekvaren. Waarnemingen van deze soort zijn bekend bij de Burgvlietkade in Gouda.	Floron: Schubvaren Henekes et al.
Wolfskers*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk bossen (open plekken en langs bospaden, bosranden, kapvlakten, brandvlakten), stenige plaatsen, ruderaal plaatsen en braakliggende grond. Wolfskers groeit op meestal half beschaduwde plaatsen op vochtige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, vaak kalkrijke, humushoudende grond (mergel en stenige plaatsen). Kroppaar is een begeleidende soort. Waarnemingen van deze soort zijn bekend in de binnenstad van Gouda.	Floron: Wolfskers Henekes et al.
Reptielen		
Hazelworm*	In het plangebied bevindt zich geen geschikt biotoop voor de hazelworm, namelijk warme, beschutte, halfopen terreinen met vochthoudende bodem zoals bosranden, open plekken in bossen, ruige heidevelden, kalkgraslanden, vestingwerken, bermen van wegen en spoorwegen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Verblijfplaatsen bevinden zich in holen in de grond en onder dood hout. Eén waarneming is bekend van deze soort langs de A12 bij Gouda.	Ravon: Hazelworm
Levendbarende hagedis*	In het plangebied bevindt zich geen geschikt biotoop voor de levendbarende hagedis, namelijk ruige en schrale graslanden, (vochtige) heide, veen, open plekken in bossen en rijk begroeide bossen. Heide en hoogveen vormen het voorkeurs Habitat. Deze gebieden worden gebruikt als voortplantings- en zomerverblijfplaats. Levendbarende hagedissen overwinteren boven het grondwaterniveau onder andere in grote gras- en zeggepollen, oude zoogdierholen en onder boomstronken. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Dit is niet aanwezig.	Ravon: Levendbarende hagedis Bij12: Kennisdocument levendbarende hagedis
Zandhagedis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zandige, droge en open terreinen. De aanwezigheid van voldoende zonnige plekken om op te kunnen warmen is een belangrijk vereiste voor het leefgebied van de zandhagedis. Dit is niet aanwezig.	Ravon: Zandhagedis Bij12: Kennisdocument zandhagedis
Vissen		
Beekprik*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk relatief natuurlijke beken met een goede waterkwaliteit. De soort is beperkt tot de provincies Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. De soort paait in de periode februari-mei op grindrijke plaatsen met stromend water.	Ravon: Beekprik
Elrits*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk snelstromende rivieren en beken in Zuid-Limburg en in Gelderland op de oostflank van de Veluwe.	Ravon: Elrits
Grote modderkruiper*	Er is geen geschikt leefbiotoop aanwezig, namelijk ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. Ook zijn geen drooggevallen wateren aanwezig, waarin de soort enige tijd ingegraven in de modder kan overleven. Ook is geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig in de vorm van ondiepere warme delen van het water met waterplanten, overhangende takken of andere vormen van structuur. Ook is er geen opgroeibiotoop voor juveniele dieren, zoals ondiepe plantenrijke oeverzones. In het plangebied ontbreken smalle ondiepe sloten en de verbinding met diepere delen van watergangen.	Ravon: Grote modderkruiper Bij12: Kennisdocument grote modderkruiper
Vlinders		
Bruine eikenpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk kleine eikenboompjes die in de schaduw van hogere bomen groeien of jonge eikenopslag. Vaak worden de eitjes aan de zuidoostkant van de boompjes afgezet op een stam, tak of twijg met een gladde bast zonder korstmossen op een halve tot anderhalve meter hoogte. Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk: zandgronden met eiken in het binnenland en in de duinen. In het binnenland vliegt de soort bij bosranden, jonge eikenaanplant en open loofbossen. De soort vliegt bij gedrongen eikenstruweel, bij vrijstaande eikjes, in open eikenbossen en kapvlakten.	Vlinderstichting: Bruine eikenpage

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Iepenpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk diverse soorten iep, zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars. Het eitje wordt meestal afgezet op de eindknoppen en op de overgang van nieuw naar eenjarig hout in de kruin van de boom, minder vaak op een bloemknop of een knopksel. Het eitje overwintert. Zodra de boom begint te bloeien komt het eitje uit. Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen.	Vlinderstichting: Iepenpage
Sleedoornpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (o.a. pruim). Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk: struwelen met sleedoorn (waardplant) langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen en akkers, in parken én vrijstaande pruimen in tuinen. De gebruikte sleedoorns moeten geregeld verjongd worden door begrazing of door ze regelmatig te snoeien.	Vlinderstichting: Sleedoornpage
Vogels		
Wespendief en zwarte wouw*	Wespendieven broeden overwegend in grotere bossen (meer dan 100 hectare) met voorkeur voor gemengd bos of loofbos. Zwarte wouwen nestelen in halfopen landschappen, doorgaans in de buurt van visrijke wateren, vooral in moerasbos, maar ook in loofbos, veelal aan de rand. Dit biotoop is niet aanwezig.	Vogelbescherming: Wespendief , Zwarte wouw Sovon: Wespendief , Zwarte wouw
Gierzwaluw*	In en om het plangebied zijn geen geschikte gebouwen aanwezig waar gierzwaluw in kan broeden: vaak oudere stadswijken of grotere gebouwen en in mindere mate nieuwe gebouwen. De gierzwaluw nestelt in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen, in kerktorens en in nestkasten. Deze zijn niet aanwezig in of nabij het plangebied. De gebouwen moeten minstens 3 meter hoog zijn, omdat de gierzwaluw zich eerst naar beneden moet laten vallen voordat hij kan opstijgen. Ook moet de vrije uitvliegbreedte minstens één meter zijn.	Vogelbescherming: Gierzwaluw Bij12: Kennisdocument gierzwaluw
Huismus*	Nestplaatsen: er zijn geen geschikte nestplaatsen aanwezig, zoals onder dakpannen, in neststenen, kieren en gaten in muren, achter regenpijpen of speciale mussennestkasten met dekking (bomen of struiken) op enkele meters afstand. Ook vinden er geen werkzaamheden aan gebouwen plaats. Functionele leefomgeving: er zijn geen wintergroene struiken of gevelbegroeiingen aanwezig die de huismus gebruikt als plaats om te overnachten in de winter. Er worden geen (houtige) elementen verwijderd die onderdeel uit kunnen maken van de functionele leefomgeving, zoals kruidenrijke terreinen (foerageergebied), (wintergroen) struweel/hagen (schuilplaats), jonge bomen (hop-over), watertjes (bad- en drinkfunctie) en/of zandige stukjes (zandbad). Tevens is er voldoende alternatief leefgebied aanwezig in de omgeving van het plangebied.	Vogelbescherming: Huismus
Kerkuil en steenuil*	Nesten: er zijn geen geschikte nestplaatsen aanwezig voor de steenuil en kerkuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen oude kassen gesloopt of knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. De knotbomen die in het plangebied aanwezig zijn, zijn ongeschikt als nestplaats voor de steenuil, omdat er een te grote afstand is tot geschikt jachtgebied. Negatieve effecten kunnen daarom uitgesloten worden. Essentieel leefgebied: in het plangebied is geen geschikt leef- en jachtgebied van de steenuil of kerkuil aanwezig, zoals boerenerven, agrarisch (gras)land, akkers, houtwallen, kruidenrijke akkerranden, bosjes, wegbermen en heggen. Er vinden geen werkzaamheden plaats die het leefgebied van de steenuil of kerkuil aantasten. Bovendien zijn er gelijkwaardige alternatieven aanwezig in de omgeving. De werkzaamheden zullen niet leiden tot verstoring van de betreffende functie.	Vogelbescherming: Kerkuil , Steenuil Bij12: Kennisdocument kerkuil , Kennisdocument steenuil
Oeverzwaluw*	Geen geschikt nestbiotoop aanwezig, namelijk een kale zandige of lemige steilwand met insecten in de omgeving. Vestiging wordt niet verwacht omdat er geen steilwanden zullen ontstaan tijdens de werkzaamheden.	Vogelbescherming: Oeverzwaluw
Roek*	Er zijn geen waarnemingen van roeken bekend in het plangebied. Nestbomen zijn vaak (vrij) grote bomen en liggen meestal in de buurt van geschikt foerageergebied. De nestbomen staan niet per definitie aan de grenzen van het foerageergebied. Geschikt foerageergebied bestaat uit vochtige gras- en bouwlanden.	Vogelbescherming: Roek Bij12: Kennisdocument Roek
Slechtvalk*	Nestgelegenheid ontbreekt: hoge gebouwen zoals torens of hoogspanningsmasten zijn niet aanwezig.	Vogelbescherming: Slechtvalk

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
<p>Categorie 5-broedvogels met zeer ongunstige staat van instandhouding*: boerenzwaluw, draaihals, eidereend, gekraagde roodstaart, huiszwaluw, kleine vliegenvanger, ruigpootuil, tapuit, torenvalk, zwarte mees</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Boerenzwaluw: een soort die vooral in het buitengebied te vinden is. Metselt een nest van klei en leem. Vaak op randen en richels in koeien-, varkens- of paardenstallen, zowel hoog als laag, maar ook wel onder bruggetjes, of aan sluzen of onder brede dakoverstekken. Dit biotoop is niet aanwezig. • Draaihals: in het plangebied ontbreken oude berken (op de Veluwe) met holtes waar de draaihals gebruik van maakt. • Eidereend: er zijn geen kustduinen aanwezig waar de eider kan broeden. • Gekraagde roodstaart: nestelt in grote hopen, nissen en nestkasten, meestal slechts op enkele meters boven de grond, en soms ook in de grond. Vooral te vinden op de hogere zandgronden en duinen die begraasd worden. Open plekken, oude bomen, graslanden of heiden moeten elkaar afwisselen. Ook in kleinschalig boerenland met oude, lommerrijke erven. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. • Huiszwaluw: vooral in open gebied, in de omgeving van allerlei typen gebouwen en bruggen, die voor de huiszwaluw als alternatief voor rotspartijen kunnen dienen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. • Kleine vliegenvanger: wordt zelden waargenomen in Nederland. Tot nu toe nog geen zekere broedgevallen bekend. Het broedgebied bestaat uit oude, open, hoogopgaande bossen met veel loofbomen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. De staat van instandhouding van deze soort is 'onbekend', er wordt hier uitgegaan van een worstcasescenario. • Ruigpootuil: er zijn geen oude, bestaande holten van vooral de zwarte specht (in grove den en beuk) waar de ruigpootuil gebruik van kan maken. De staat van instandhouding van deze soort is 'onbekend', er wordt hier uitgegaan van een worstcasescenario. • Tapuit: er zijn geen schrale heide- of stuifzandgebieden of duinen aanwezig met konijnenholten waar de tapuit tot broeden kan komen. • Torenvalk: komt voor in open en halfopen landschappen met veel woelmuizen. Broedt in nestkasten, solitaire bomen en aan de rand van bos en bosjes. Zelden ook op de grond. Boerenland met veel (kort) grasland, heide, hoogvenen, open duin en duinvalleien, akkers, soms ook in de stad. Er zijn geen nestplaatsen bekend binnen het plangebied en de verwachting is dat er geen paalkasten zullen verdwijnen bij de ontwikkeling. • Zwarte mees: in Nederland komen zwarte mezen vooral voor op de zandgronden. Naaldbossen vormen de belangrijkste leefgebieden, vooral bossen met veel sparren. Nestelt in allerlei hopen, van natuurlijke boomholtes tot nestkasten en muizengangen in de grond. Dit is niet aanwezig in het plangebied. 	<p>Vogelbescherming: boerenzwaluw, draaihals, eidereend, gekraagde roodstaart, huiszwaluw, kleine vliegenvanger, tapuit, torenvalk, zwarte mees</p> <p>Sovon: ruigpootuil</p>
Weekdieren		
Platte schijfhoren*	<p>Er is geen helder, voedselrijk, stilstaand (of slechts zwakstromend) water aanwezig met begroeiing van waterplanten, zoals bijvoorbeeld gele plomp en witte waterlelie. De soort wordt vaak in draadalg-vegetaties aangetroffen. Ook in andere vegetaties, zoals in wateren met krabbenscheer. Daarnaast soms op de wortels van o.a. lisdodde en vergelijkbare oevergebonden planten. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Ook dient er geen sterke beschaduwing te zijn. In de oevers dient er voldoende moerasvegetatie aanwezig te zijn. Waarnemingen van deze soort zijn bekend in de polders en watergangen rondom het plangebied. De plassen in het plangebied zijn niet helder genoeg en ook te schaars begroeid met waterplanten.</p>	<p>IVL & RHB: Platte schijfhoren</p>
Vleermuizen		
Laatvlieger*	<p>Omdat er geen werkzaamheden aan gebouwen verricht worden, kunnen effecten op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden.</p> <p>Kraamverblijfplaatsen: kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen.</p> <p>Winterverblijfplaatsen: in de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten.</p> <p>Essentiële vliegroute: een effect op een essentiële vliegroute wordt uitgesloten omdat er geen lijnvormige houtige elementen gekapt worden en geen watergangen gedempt of geblokkeerd worden.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de laatvlieger vliegt meestal op enige afstand van de vegetatie boven (vochtige) graslanden en weilanden, langs kanalen en vaarten, in tuinen en in parken met vijvers. Bij windstil weer wordt het open gebied belangrijker. In dorpen en aan de rand van steden kan men in de schemering laatvliegers rond lantaarnpalen, in tuinen en in parken zien jagen. Effecten op essentieel foerageergebied worden niet verwacht.</p>	<p>Vleermuis.net: laatvlieger</p>
Meervleermuis* (gebouwbewonend)	<p>Omdat er geen werkzaamheden aan gebouwen verricht worden, kunnen effecten op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden.</p> <p>Kraamverblijfplaats: kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen.</p> <p>Paarverblijfplaats: vleermuiskasten, woonhuizen, schoolgebouwen met een plat dak zijn bekend als paarverblijven. Ook worden de winterverblijfplaatsen als paarverblijfplaats gebruikt.</p> <p>Winterverblijfplaats: voor zover bekend overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen.</p> <p>Essentiële vliegroute: grote afstanden naar het uiteindelijke jachtgebied worden vooral via kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomenrijen, houtwallen en dijken. Er worden geen lijnvormige houtige elementen gekapt, watergangen gedempt of geblokkeerd. Effecten op een essentiële vliegroute worden daarom niet verwacht.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de meervleermuis jaagt in een snelle rechtlijnige vlucht in lange trajecten vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Er wordt geen groot oppervlak moeras verwijderd of een groot oppervlak aan water gedempt. Ook is er voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Effecten op essentieel foerageergebied worden daarom niet verwacht.</p>	<p>Vleermuis.net: Meervleermuis</p> <p>Zoogdivereniging: De meervleermuis in Nederland</p>

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Tweekleurige vlemuis* (gebouwbewonend in Nederland)	<p>Algemeen: de verspreiding van de tweekleurige vlemuis in Nederland is onvoldoende bekend. Waarnemingen zijn met name bekend van mannetjes uit de herfst en vroege winter uit grotere steden in het westen van het land. Sinds 2003 wordt de soort vaker foeragerend waargenomen, vooral in het waterrijke westelijke en noordelijke laagland van Nederland. De aantallen en toenemende frequentie van de waarnemingen duiden op de aanwezigheid van nog onbekende (kraam)verblijfplaatsen. De waarnemingen lijken erg aan fluctuatie of influx onderhevig. Omdat er geen werkzaamheden worden verricht aan hoge gebouwen (zoals flats vanaf tien verdiepingen) of woonhuizen in de omgeving van bekende waarnemingen van tweekleurige vlemuis, kunnen effecten op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden.</p> <p>Kraam- en zomerverblijfplaats: in het buitenland wordt de soort vooral gevonden in gebouwen, onder daklijsten en op zolders, in vlemuiskasten, maar ook in bomen en rotsspleten. In Vlaanderen zijn ze uitsluitend gevonden in of bij - meestal hoge - gebouwen in de kustregio. In Nederland zijn twee kraamkolonies bekend in woonhuizen, namelijk in Maarssen en ten zuiden van Groningen.</p> <p>Paarverblijfplaats: in het buitenland zijn baltsende mannetjes bekend bij de zuidzijde van grote hoge gebouwen in grote steden en bij rotswanden. De soort is opvallend kouderesistent. Ook bij temperaturen onder het vriespunt gaat het baltsen door. In Nederland wordt het baltsen verwacht in grote steden in het westen van het land (Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland).</p> <p>Winterverblijfplaats: er is maar zeer weinig bekend over waar tweekleurige vlemuisen de winter doorbrengen. Sporadisch worden ze gevonden in rotsspleten, nauwe ruimtes in gebouwen, grotten en kelders. Mogelijk overwintert de soort ook in holle bomen.</p> <p>Essentiële vliegroute: er is bij de tweekleurige vlemuis niet zozeer sprake van vliegroutes als wel van zones waardoorheen op grotere hoogte de uitwisseling tussen verblijfplaatsen en foerageergebied plaatsvindt. Daarbij worden hoge objecten in het landschap (bruggen, hoge gebouwen) wel als oriëntatiepunt gebruikt. Omdat tweekleurige vlemuisen zich op grotere hoogte verplaatsen, kunnen effecten op een essentiële vliegroute uitgesloten worden.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de tweekleurige vlemuis is in Nederland een soort van het open waterrijke laagland. De soort jaagt op grote hoogte (> 50 meter) boven meren, rivieren en moeras. Het jachtgedrag van de tweekleurige vlemuis lijkt op dat van de laatvlieger en de rosse vlemuis. Gezien de onafhankelijkheid van landschappelijke structuren wordt geen effect verwacht.</p> <p>Migratie: over mogelijke migratieroutes van tweekleurige vlemuisen in Europa is weinig bekend, maar waarschijnlijk volgen de dieren vooral de kust of grote rivieren.</p>	<p>Vlemuis.net: tweekleurige vlemuis</p> <p>Waarneming.nl: tweekleurige vlemuis</p> <p>Zoogdierveniging: tweekleurige vlemuis</p>
Zoogdieren		
Bever*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor de bever, zoals moerasgebied, rivieren of meren omzoomd door broekbossen. Er zijn geen waarnemingen bekend van bever in het plasseengebied. De bekende waarnemingen zijn langs het spoor in Gouda.	Zoogdierveniging: Bever Bij12: Kennisdokument Bever
Boommarter*	In het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk (moeras)bos. Verder zijn er geen gebouwen aan de rand van het bos aanwezig om als voortplantingsplaats te kunnen gebruiken. Negatieve effecten op boommarter kunnen uitgesloten worden.	Zoogdierveniging: Boommarter
Das*	Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van de das. Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk kleinschalig akker- en weidelandschap met bosjes, heggen en houtwallen. Ook wordt geen essentieel foerageergebied of wissel aangetast die het functioneren van een burcht negatief kunnen beïnvloeden.	Zoogdierveniging: Das
Eekhoorn*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig in het plangebied, namelijk bos of tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. De voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is.	Zoogdierveniging: Eekhoorn
Steenmarter*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, omdat het plangebied gelegen is in een gebied met te veel water en te weinig groene verbindingen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. De steenmarter is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.	Zoogdierveniging: Steenmarter

*Deze soort wordt altijd behandeld en volgt niet noodzakelijkerwijs uit het literatuur- of veldonderzoek.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S (BRON: GOOGLE STREET VIEW)

Figuur: een aantal percelen van het plangebied grenst aan plas Elfhoeven. Een deel van de oevers is onbeschoeid en daarmee geschikt voor diverse water- en landfauna.

Figuur: een perceel aan de Hortmansdijk is in gebruik als moestuin. De percelen van het plangebied zijn met name in gebruik door particulieren voor dagrecreatie.

Figuur: één van de eilanden gelegen in de plas Ravensberg. Er zijn rietkragen aanwezig in de oever. Een deel van de oevers is geschikt voor noordse woelmuis, waterspitsmuis en otter.

Figuur: zicht op een perceel aan de Lecksdijk. Er zijn meerdere hoge bomen aanwezig. In bomen kunnen vogels broeden zoals zwarte kraai, spreeuw (holten), houtduif, buizerd en sperwer.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S (BRON: GOOGLE STREET VIEW)

Figuur: zicht op een perceel aan de Nieuwebroeksedijk. Op dit perceel is riet aanwezig waar vogels zoals rietzanger en kleine karekiet kunnen broeden.

Figuur: aan de Korssendijk is een parkeerplaats en rustplaats met picknicktafel aanwezig.

Figuur: een perceel nabij de Vlietdijk is begroeid met struweel en bomen. De oevers zijn hier beschoeid.

Figuur: perceel aan de Zoetendijk. Ringslang kan voorkomen in het water en bij broeihopen op het land.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S (BRON: GOOGLE STREET VIEW)

Figuur: een perceel aan de Twaalfmorgen. Op de plassen wordt veel gevaren met boten en sommige woonpercelen hebben reeds een eigen steiger.

Figuur: langs de Korssedijk staan veel bomen, waar vogels zoals sperwer en ekster in kunnen broeden.

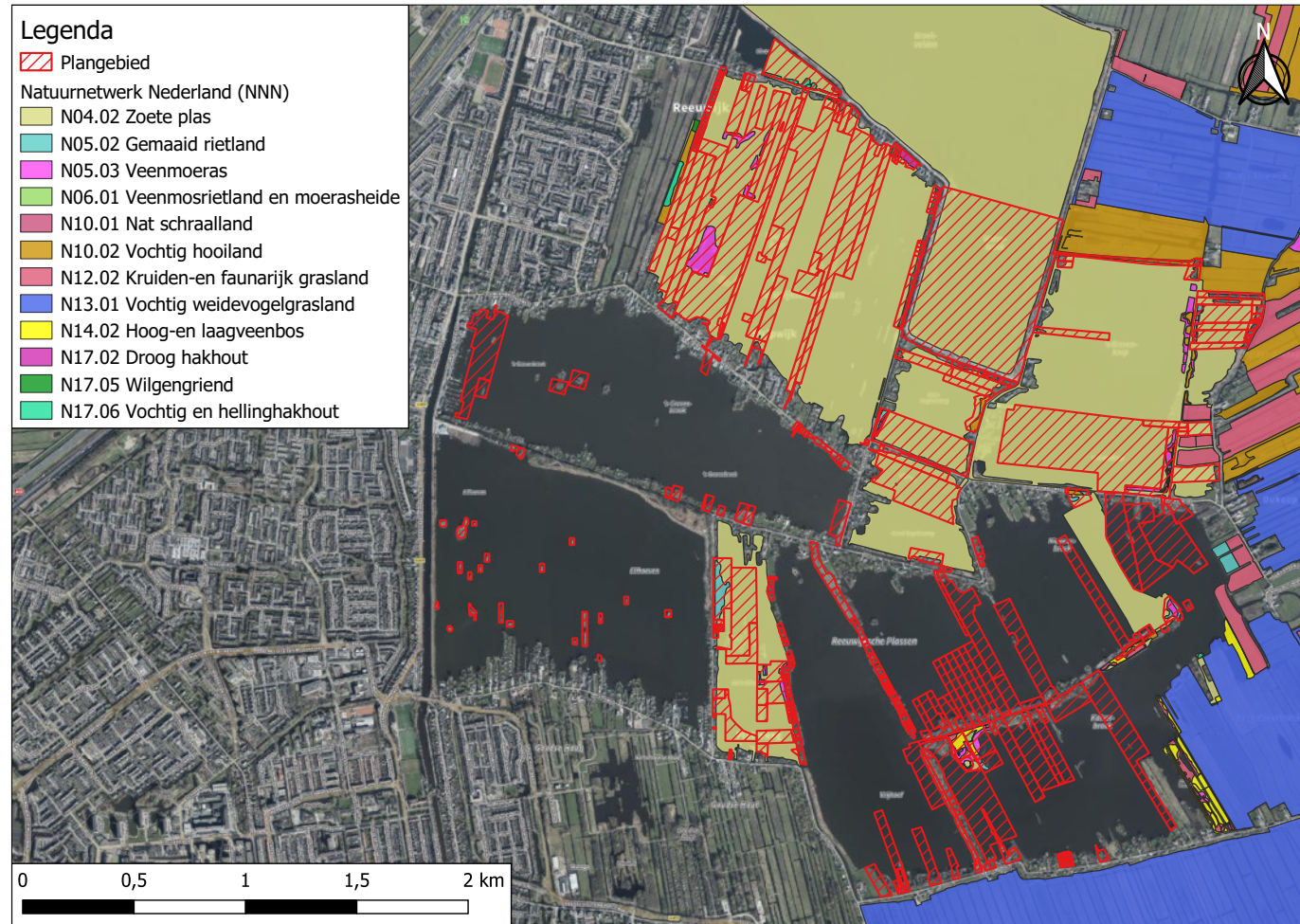

Figuur: perceel aan de Nieuwebroeksedijk. Op veel particulieren percelen is gazon aanwezig. In het gazon worden geen beschermde soorten verwacht.

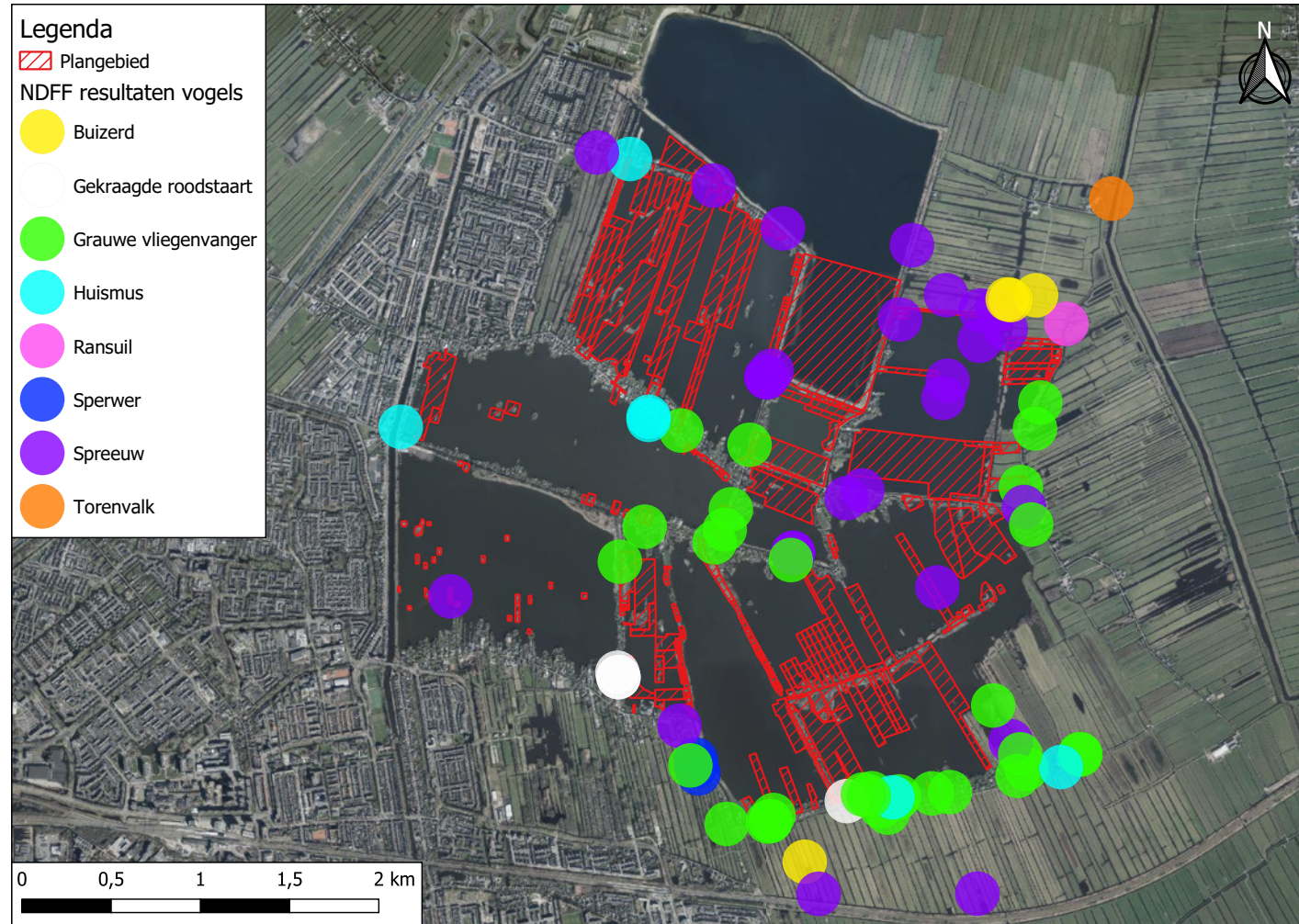
Figuur: rugstreeppad is aanwezig in het plassengebied en kan bijvoorbeeld overwinteren in vorstvrije plekken op het land.

BIJLAGE 6 - KAART BEHEERTYPEN NNN-GEBIED

Figuur: kaart met het plangebied en de beheertypen van het NNN-gebied. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 7 - RELEVANTE WAARNEMINGEN NDDF - VOGELS

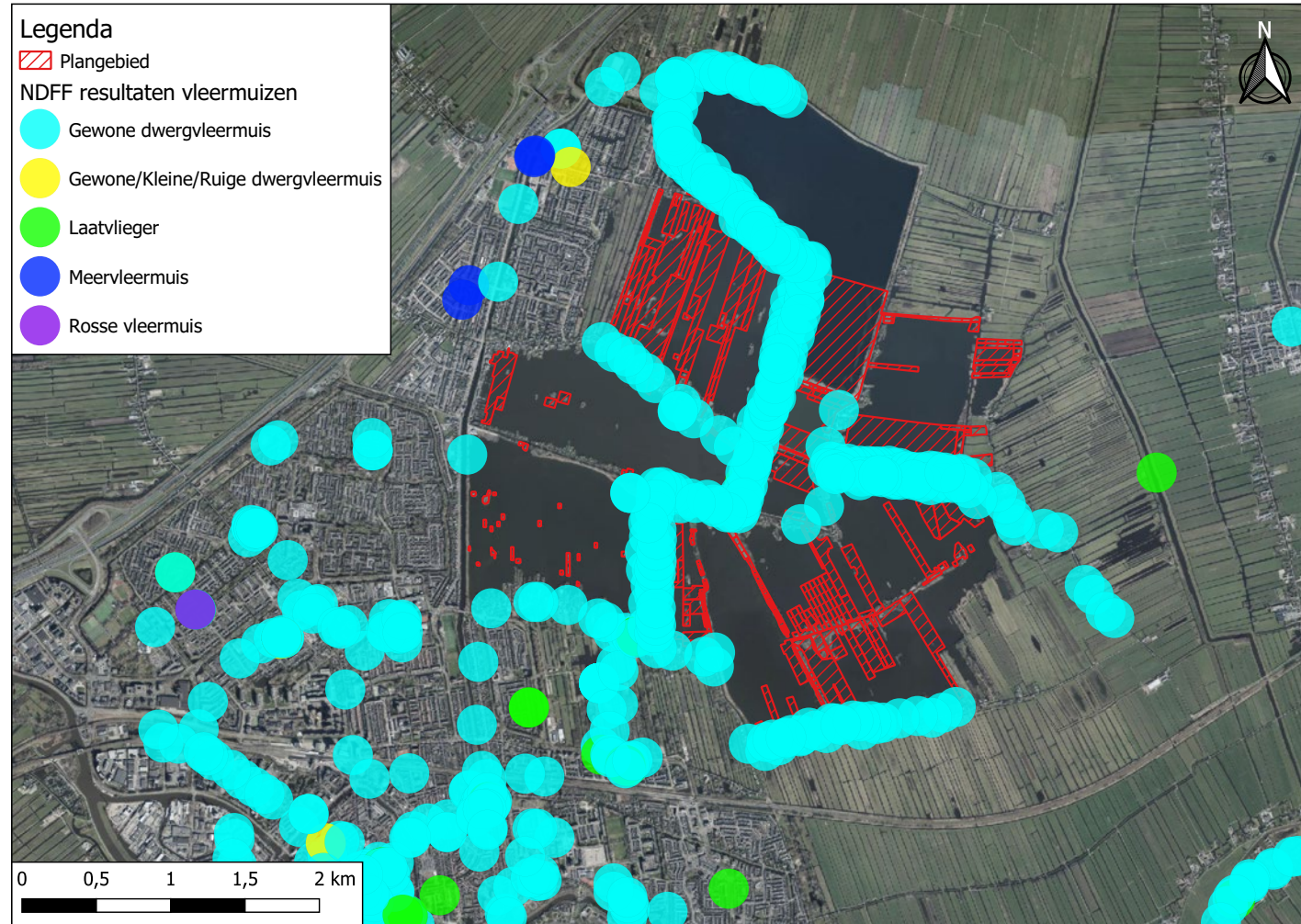
Figuur: kaart met weergave van relevante waarnemingen uit de NDDF van vogels in de periode juli 2018 t/m juli 2023 binnen het plangebied (PDOK, 2023). Op de kaart zijn enkel nest- en territoriumindicerende waarnemingen weergegeven van vogels met een jaarrond beschermd nest (inclusief categorie 5 soorten met een zeer ongunstige staat van instandhouding). Zie [Tabel 3](#) voor de effectbeoordeling.

Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van huisemus, spreeuw, grauwe vliegenvanger en gekraagde roodstaart. In de omgeving komen buizerd, ransuil, sperwer en torenvalk voor.

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van gierzwaluw. Deze soort kan wel voorkomen in de wijdere omgeving.

Negatieve effecten op huisemus, gierzwaluw, gekraagde roodstaart en torenvalk kunnen uitgesloten worden, zie [Bijlage 4](#).

BIJLAGE 7 - RELEVANTE WAARNEMINGEN NDFF - VLEERMUIZEN

Figuur: kaart met weergave van relevante waarnemingen uit de NDFF van vleermuizen in de periode juli 2018 t/m juli 2023 (PDOK, 2023). Zie [Tabel 3](#) voor de effectbeoordeling.

Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis.

Negatieve effecten op laatvlieger en meervleermuis kunnen uitgesloten worden, zie daarvoor [Bijlage 4](#).

BIJLAGE 7 - RELEVANTE WAARNEMINGEN NDFD - OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN

Figuur: kaart met weergave van relevante waarnemingen uit de NDFD van overige beschermde soorten in de periode juli 2018 t/m juli 2023 (PDOK, 2023). Zie [Tabel 3](#) voor de effectbeoordeling.

Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van ringslang, otter en groene glazenmaker. De andere soorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Negatieve effecten op bever, gevlekte witsnuitlibel, groot spiegelklokje, hazelworm, platte schijfhoren, schubvaren, steenmarter en wolfskers kunnen uitgesloten worden. Zie voor de onderbouwing [Bijlage 4](#).

Over ons

Habitus is een vooruitstrevend advies- en onderzoeksbureau voor biodiversiteit en natuurwetgeving. Wij zijn als organisatie **betrokken** bij de klant. Wij zorgen door **constante ontwikkeling** van onze diensten voor verhoging van de tevredenheid van onze klanten over onze dienstverlening. Wij zijn experts met **passie** voor ons vak en zorgen voor een soepel traject door kwaliteitsdiensten te bieden. Wij helpen onze klanten met praktisch advies over biodiversiteit en beschermde soorten. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en collega's op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Onze missie en kernwaarden

Het is onze missie om **de biodiversiteit te beschermen en te verhogen**. Met het team van collega's werken we dagelijks in vele projecten met passie aan onze missie. Met wetgeving gerelateerde adviezen dragen we bij aan de bescherming van soorten en zo aan bescherming van biodiversiteit. Met biodiversiteitsadviezen dragen we gericht en direct bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Onze kernwaarden zijn:

- betrokken bij onze klanten
- constante ontwikkeling van onze dienstverlening
- passie voor natuur.

Klanttevredenheid en kwaliteit

Wij staan voor de kwaliteit die we leveren. Onder kwaliteit verstaan wij de mate waarin aan de klantverwachting wordt voldaan of wordt overtroffen. De klant is dus degene die bepaalt of wij kwaliteit leveren. Onze dienstverlening wordt door klanten gemiddeld met hoger dan een acht beoordeeld. Dit geeft aan dat we een passende invulling geven aan de klantverwachting.

Wij vinden dat we in eerste instantie zelf aan de lat staan voor de te leveren kwaliteit. Om die reden hebben wij dan ook onze eigen kwaliteitseisen geformuleerd. In samenspraak met onze opdrachtgevers bepalen we de gewenste kwaliteit van een dienst.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Wist je bijvoorbeeld dat elke soort unieke vleugelkenmerken heeft?

De paarse kleuren zijn een combinatie van blauw (dat staat voor stabiliteit) en de energie van rood. Paars staat ook voor **passie** en wordt verder geassocieerd met kracht, waardigheid (royalty), creativiteit en ambitie.

